

Helsinkyje tariamasi dėl Baltijos jūros apsaugos

D. Grybauskaitė (k.) dalyvauja Baltijos jūros ekologijos forume. ELTOS nuotr.

Helsinkis, vasario 10 d. (ELTA) – Suomijos sostinėje Helsinkyje vyks ta Baltijos jūros šalių susitikimas. Jis skirtas Baltijos jūros ekologiškai apsaugai. Lietuvai jame atstovauja prezidentė Dalia Grybauskaitė. Renginyje dalyvauja ir Rusijos vyriausybės

vadovas Vladimir Putin.

Baltijos jūra laikoma viena labiausiai užterštų jūrų pasaulyje. Siekiant sumažinti Baltijos jūros taršą būtina ne tik gerinti nuotekų valymą, bet ir išvalyti jūros dugną nuo sprogmenų ir pavojingų cheminių medžia-

gų, likusių nuo Antrojo pasaulinio karo laikų, pažymėjo prezidentė D. Grybauskaitė forumo dalyviams.

„Cheminis ir tradicinis ginklas, kuris buvo išmestas į Baltijos jūrą Antrojo pasaulinio karo metais ir iki šiol guli jūros dugne, kelia tikrą pavojų aplinkai ir gali turėti neigiamų pasekmių regione vykdomai komercinei ir nekomercinei veiklai. 1995 m. Helsinkio Komisijos (HELCOM) darbo grupės parengtas pranešimas nurodo, kad šiuo metu Baltijos jūros dugne yra 40,000 tonų cheminio ginklo”, – pasisakydama forume pabrėžė mūsų šalies vadovė.

Anot prezidentės spaudos tarnybos, D. Grybauskaitė paskatino stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, nuolat dalytis informacija ir pasiūlymais bei neatidėliojant imtis Baltijos jūros išvalymo nuo sprogmenų.

Pasak prezidentės, būtina išplėsti dabartinių priemonių mastą, vykdyti ambicingesnius projektus ir geriau išnaudoti tarptautines galimybes.

A. Čaplikas traukiasi iš ministro pareigų

Vilnius, vasario 10 d. (ELTA) – Sveikatos apsaugos ministras Algis Čaplikas pranešė priėmęs sprendimą trauktis iš sveikatos apsaugos ministro pareigų.

„Vertindamas besiklostančią padėtį, kai dėl sveikatos apsaugos pertvarkos vykdymo išsiskiria valdančiosios koalicijos didžiausios partnerės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos (TS-LKD) vadovų nuomonės, ir suprasdamas, kad, neturėdamas vieningo palaikymo iš šio koalicijos partnerio, negalėsiu tęsti pradėtų darbų, pranešu, kad įteiksiu atsistatydinimo pareiškimą ministrui pirmininkui”, – išplatintame pranešime spaudai cituojamas A. Čaplikas.

TS-LKD partijos vadovas premjeras Andrius Kubilius po pokalbio su Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovu Žimantu Pacevičiumi teigė negavęs kokių nors duomenų, kad ministras A. Čaplikas būtų išpajiniojęs į kokią nors neskaidrią veiklą.

TS-LKD pirmininko pavaduotoja Seimo pirmininkė Irena Degutienė pareiškė, jog korupcijos skandalai, susiję su jau iš jo partijos pašalintu buvusiu viceministru Artūru Skiku, liberalcentristui sveikatos apsaugos ministrui A. Čaplikui gali kliudyti vykdyti pertvarką. Parlamento vadovė sakė, kad ji, kaip žmogus, susiklosčius tokiai padėčiai greičiausiai priimtų sprendimą atsistatydinti.

„Tai yra kiekvieno politiko asmeninė atsakomybė. Kiekvienas turi savo vertinimą, ir aš niekam jokių patarimų neduodu”, – teigė I. Degutienė.

Dėl pūgos uždaryta Jungtinių Tautų būstinė

Čikaga, vasario 10 d. (BNS/„Draugo” info) – Po smarkių pūgų savaitgalį JAV sostinėje Washington regione vėl prasidėjo sniego audra. Washington, DC vėl nedirbo valstybinės įstaigos ir mokyklos, apribotas metro eismas. Žinybos baiminasi, kad daug kur gali dingti elektra.

Ypač didelį nerimą kelia smarkūs vėjai. Savaitgalį dėl gausaus sniego elektros neturėjo per 200,000 ameri-

kiečių šeimų. Daugeliui žmonių regione baigiasi kantrybė. Daug kelių ir gatvių nepakankamai nuvalytos.

Tuo tarpu New York mieste esanti Jungtinių Tautų (JT) būstinė dėl smarkaus snygio vasario 10 d. buvo uždaryta. Kadangi uždarytas pastatas, atšauktas Saugumo Tarybos posėdis, kuriame buvo numatyta apsvarstyti, kaip vykdomos JT misijos ir kokia jų ateitis.

JAV vieši Lietuvos kariuomenės vadas

A. Pocius Washington, DC susitiko su JAV kariuomenės vadu admiralu M. G. Mullen (kaireje).

JAV Gynybos departamento nuotr.

Washington, DC, vasario 10 d. (KAM info) – JAV viešintis Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Arvydas Pocius Washington, DC susitiko su JAV Jungtinio štabų viršininkų komiteto pirmininku (JAV kariuomenės vadu) admiralu Mike G. Mullen ir kitais Pentagono pareigūnais.

Susitikime daug dėmesio buvo skirta NATO vadovaujamai Tarptau-

tinių saugumo paramos pajėgų (angl. International Security Assistance Force, ISAF) operacijai Afganistane.

A. Pocius su M. G. Mullen aptarė galimybes abiejų šalių kariuomenėms bendradarbiauti organizuojant mokymus afganistaniečių policininkams Goro provincijoje, kur Lietuva vadovauja Provincijos atkūrimo grupei.

Lietuvos kariuomenės vadas taip pat atkreipė JAV vadovybės dėmesį į galimybes per Lietuvos teritoriją tranzitu gabenti ISAF pajėgoms aprūpinti skirtus nekarinius krovinius.

Susitikime taip pat buvo aptarta NATO oro policijos misija Baltijos valstybėse ir šios misijos svarba, bendrų su JAV pratybų organizavimo galimybių Baltijos valstybėse, Lietuvos ir JAV specialiųjų operacijų pajėgų bendradarbiavimas, kiti svarbūs dvišalių ir daugiašalių santykių karinėje srityje klausimai.

Generolas majoras A. Pocius apsilankė JAV karinio laivyno akademijoje, kurioje mokosi trys kariūnai iš Lietuvos, taip pat susitiko su JAV Nacionalinės gvardijos vadovybe.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. M. Abariaus gimtadienio šventė Detroit, MI. Kalėdinė „Saulutės” eg-lutė St. Petersburg, FL (p.2)
- Laisvė visada reiškia... (p. 3, 9)
- A. Meilutytės skiltis (p. 3)
- „Draugo” lietuviukai (p.4)
- Dar vis susitinku su Naujaisiais (p. 5)
- Prisiminimų dienoraštis be datų (3) (p. 5)
- Šeimininkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (164) (p. 9)
- Dvigubas jubiliejus Švč. Mergelės Marijos gimimo parapijoje (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.51 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Pripažinkime, kad šiandien žiniasklaida yra iš tiesų įtakingas ginklas. Visame pasaulyje juo siekia pasinaudoti ne tik pavienės organizacijos, partijos, grupuotės, bet ir galingos valstybinės institucijos. Tai dar sykį patvirtino žinia apie Rusijos dovanas posovietinių šalių žurnalistams, praėjusių metų pabaigoje dalyvavusiems forume Maskvoje. Rusijos valstybinė naujienų agentūra „RIA Novosti“ kiekvienam įteikė po nešiojamą kompiuterį, kainuojantį apie 900 litų. Agentūros interneto svetainėje skelbiama, jog „Media 2009“ pavadintame renginyje dalyvavo ir devyni Lietuvos žurnalistai. Ši žinia Estijoje sukėlė karštas diskusijas dėl tokio elgesio etiškumo. Įdomu, ar patiems žurnalistams tokios dovanos nepasirodė kaip Rusijos valdžios bandymas paveikti žurnalistų objektyvumą?
Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

Mykolo Abariaus gimtadienio šventė

Visuomenininko, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) vado Mykolo Abariaus pagerbimas jo garbingos 84-ų metų amžiaus sukakties proga įvyko sausio 24 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijos salėje, Detroit, MI. M. Abarius yra gerai žinomas veikėjas: LŠSI vadas, buvęs ilgametis Švyturio jūrų šaulių kuopos vadas, Ramovėnų pirmininkas, buvęs ilgametis Dariaus ir Girėno klubo pirmininkas, buvęs ilgametis Šv. Antano parapijos choro narys, Dievo Apvaizdos parapijietis ir, svarbiausia, visų organizacijų talkininkas ir padėjėjas. Visur ir visiems M. Abarius padeda su šypsena. Daugumoje renginių kabo jo įvairioms progoms padaryti plakatai ir užrašai ne tik Detroito telkinyje, visoje Amerikoje, bet galbūt net ir Lietuvoje. M. Abarius sako, kad kiekvienas darbas, koks jis bebūtų, yra garbingas.

„Antaninėje“ Šv. Antano parapi-

Mykolas Abarius.

jiečiai suruošė kuklias suneštines vaišes. M. Abariui tai buvo tikra staigmena, nes jis nežinojo apie ruo-

šiamą jam pagerbimą ir vaišes. Zita Skučienė paskaitė gerbiamam sukaktuvininkui skirtą gimtadienio eilėraštį.

Sukaktuvininkas visiems išreiškė padėką už gražų ilgametį bendradarbiavimą, vaišes ir jo pagerbimą.

Tikrai galima sakyti, kad M. Abarius įdeda savo sielą į visus darbus, esame laimingi, turėdami jį ir žmoną Onutę savo būryje. Z. Skučienei užvedus visi dalyviai sugiedojo „Valio, ilgiausių metų, valio“.

Alfonsas Rimba parūpino smagią ir linksmą šokių muziką. Nuotaika buvo pakili, visi džiaugėsi bei linksminosi.

Linkime LŠSI vadui ir mūsų tautiečiui M. Abariui dar daug daug sveikų, darbingų, laimingų, energingų ir sėkmingų metų! To linki Šv. Antano parapijiečiai!

Regina Juškaitė-Švobienė

ST. PETERSBURG, FL

Kalėdinė „Saulutės“ eglutė

2009 m. gruodžio mėn. 20 d., sekmadienį, į Lietuvos klubo pietus susirinko nemažas skaičius žmonių, nes po pietų lituanistinės mokyklos „Saulutė“ mokiniai Klubo scenoje atliko Kalėdinę programą. Susirinkusius pasveikino klubo pirmininkė Vida Meiluvienė, o svečius pristatė valdybos narė Aldona Česnaitė.

Pavalgius pietus, pirmininkė pakvietė „Saulutės“ mokyklos vedėją Soterą Kungytę-Maksvytienę vadovauti mokyklos programai, kuri susidėjo iš trijų dalių.

Pirmoje dalyje scenoje pasirodė visi mokyklos mokiniai. Vyresniojo amžiaus mokiniai padainavo lietuviškai „Varpelius“ („Jingle Bells“), o mažieji skambino varpeliais. V. Joniko eilėraštį „Snaigės“ deklamavo mokiniai D. Lukas, D. Sipavičius ir M. Maksvytis. Eilėraštį „Baltos snaigės“ padeklamavo mokytojos V. Meiluvienės mokinės, jos ir pašoko „Snaigių šoki“, vadovaujant mokytojai Rimai Kilbauskienei. J. Biliūno eilėraštį „Kalėdų sapnas“ padeklamavo mokinės K. Vilkialis ir K. Zakarkaitė. Dainą „Laimingos Kalėdos“ (autorius John Lennon) padainavo vyresniųjų klasių mokiniai. A. Šumanas pianinu pagrojo klasikinį kūrinį „Pavojinga kelionė“ („Dangerous Journey“, Koeling).

Antroje programos dalyje mokytojų Rasos, Ramutės ir Soterės mokiniai suvaidino spektaklį „Susitiksime“.

prie Eglutės“ (autorė Anelė Kairaitienė). A. Šumanas pianinu pagrojo „Šokis apie Kalėdų eglutę“ (Johnny Marks).

Programos trečioje dalyje vyresniųjų klasių mokiniai gražiai pagiedojo „Mes girdėjom angelus“. A. ir I. Zalepūgaitės gražiai pianinu pagrojo „Mažąjį Betliejų“. P. Lukas deklamavo St. Zobarsko eilėraštį „Gul šian dieną...“ Vyresniųjų klasių mokinės pagiedojo „Tyli naktis, šventa naktis“ giesmę. A. ir I. Zalepūgaitės pianinu pagrojo „Prakartėlę“ („Away in a manger“). I. Steišiūnienės eilėraštį „Kalėdų džiaugsmas“ padeklamavo E. Sipavičius. Grojant melodijai iš filmo „Snieguolė ir septyni nykštukai“ pasirodė patys mažiausi mokytojos Aušros Beinaraivičienės mokiniai. Pabaigoje visi mokyklos mokiniai pagiedojo „Džiaugsmingų Šventų Kalėdų“ giesmę.

Baigus programą, nešinas dovanų dėžė atėjo visų laukiamas Kalėdų senelis. Maloniai visų sutiktas, jis užlipo ant scenos, kur jam buvo pastatyta kėdė. Jis pradėjo dalinti dovanas mokyklos vaikams, o kai dovanų liko, buvo sušaukti ir apdovanoti visi salėje dalyvavę vaikučiai.

Kalėdinės eglutės

programą paruošė mokytojos Rasa Kay, Vida Meiluvienė, Ramutė Krikščiukienė, Aušra Beinaraivičienė, Rima Kilbauskienė ir Sotera K. Maksvytienė. Meninę dalį atliko 35 lituanistinės mokyklos „Saulutė“ mokiniai.

Padėka buvo išreikšta Lietuvų klubo publikai, LR garbės konsului Algimantui Karnavičiui (Kalėdų seneliui), kuris įteikė auką mokyklai, mokytojoms, mokiniams ir tėveliams, kurie įdėjo daug laiko ir pastangų organizuojant šį renginį, muz. Arūnui Ambrukaičiui, mokiniams Arūnui Šumanui, Indrei ir Aistei Zalepūgaitėms už pagrotus Kalėdinius kūrinius. Buvo padėkota visiems dalyvavusiems ir savo buvimu bei aukomis palaikantiems lietuvišką mokyklėlę.

Iš aplinkraščio „St. Petersburg lietuvių žinios“, 2010 m., nr. 1.

LAISVĖ VISADA REIŠKIA TIEK ATSAKOMYBĖS PRISIĖMIMĄ, TIEK RIZIKĄ

NERIJA PUTINAITĖ
LR švietimo ir mokslo viceministrė

Diskusijose dėl Aukštojo mokslo pertvarkos daugiausia aptarinėjami atskiri fragmentai. Pavyzdžiui, kaip keičiasi aukštųjų mokyklų valdymas, kaip pasiekti, kad studentai gautų kreditus iš bankų palankiausiomis sąlygomis, kas ir kiek turi mokėti už studijas. Visi šie klausimai svarbūs, tačiau dar svarbiau nepamesti iš akių pamatinio reformos siekio – tiek studentams, tiek mokslininkams turi būti sudarytos geriausios sąlygos tobulėti ir visa aukštojo mokslo sistema turi to siekti.

Pertvarka buvo būtina

Prisiminkime, kodėl apskritai pradėta kalbėti apie pokyčių būtinybę. Dabartiniai kritikai kažkodėl „pamiršta“, jog aukštasis mokslas buvo atsидūręs kritiškoje būklėje. Net buvo sakoma, kad realiai mes turime ne universitetus, bet diplomų dauginimo įstaigas, kuriose studijos tik suvaidinamos. Esą dėstytojai apsimeta, kad dėsto, studentai, kad mokosi, kartelė studijų kokybei nuleista labai žemai, gabiausi studentai masiškai važiuoja studijuoti į užsienį, o valstybės skiriamos lėšos mokslo įstaigoms susigeria tarsi į smėlį. Kasmet buvo priimama daug naujų studentų, be aiškesnio suvokimo, kokie yra realūs darbo rinkos poreikiai, kokių kompetencijų ugdymo reikia siekti.

Tikrai keista, kai šiandien aršiai puolamos atskiros detalės, net kalbama, jog aukštojo mokslo sistema griunama, nenorint pripažinti, kad reformomis aukštasis mokslas gelbėjamas, o ne sklandžiai veikianti sistema keičiama kita.

Tai, kad būtinos reformos, kurios sudarytų sąlygas studijų kokybei gerinti, kurios skatintų mokslininkų kūrybiškumą ir naujovių kūrimą, sutarė praktiškai visos kokių nors įtaką turinčios partijos. Buvo pasirašytas oficialus politikų sutarimas, už kurį agitavo tiek tuometinė valdančioji dauguma, tiek opozicija.

Tikrai keista, kai šiandien aršiai puolamos atskiros detalės, net kalbama, jog aukštojo mokslo sistema griunama, nenorint pripažinti, kad reformomis aukštasis mokslas gelbėjamas, o ne sklandžiai veikianti sistema keičiama kita. Prisiminkime prieš reformą skelbtas labai kritiškas studijas, jog mokslo vertė Lietuvoje menksta ir, jei padėtis nesikeis, mes pasmerkti būti į aukštąsias technologijas ir kvalifikacijas nukreipto pasaulio paribiu. Šiandien vienu iš svarbiausių gelbėjimo ratų mokslo ir studijų sistemos pertvarkai yra tikrai didelė parama iš Europos Sąjungos fondų. Tačiau, jei reforma nebūtų

buvusi pradėta, šios paramos taip pat nebūtų.

Nuo centralizuoto planavimo prie atsakomybės paskirstymo

Keisti buvusią ydingą sistemą labai sunku, ir praeities našta dar ilgai jausime. Reikėjo pertvarkyti visą sistemą. Nuo centralizuoto planavimo, kai direktyvos ir svarbiausi sprendimai priimami ministerijoje, buvo pereita prie necentralizuotos sistemos, kurioje visi dalinasi atsakomybe. Aukštosios mokyklos norėjo kuo daugiau savarankiškumo ir laisvės.

Šis noras buvo patenkintas, tačiau primenant, kad savarankiškumas – tai atsakomybė ir rizika. Aukštosios mokyklos pačios dabar gali siūlyti programos, rinktis strategijas. Niekas negali būti užtikrintas, kad visi pasirinkimai bus sėkmingi. Tačiau, skirtingai nuo planinės sistemos, kurioje viena planavimo klaida reiškia visos sistemos griūtį, naujoje sistemoje galios ir atsakomybė išskirstytos taip, kad visas klaidas būtų lengviau atitaisyty, kad studento neatsakingas pasirinkimas ar aukštosios mokyklos klaida nepaveiktų visų sistemos grandžių.

Daug didesnė atsakomybė dabar tenka ir studentams, jų pasirinkimams. Labai svarbu, kad jie atakingai rinktųsi savo gyvenimo kelią ir suprastų, kad mokosi ne dėl diplomo, bet dėl kompetencijų, dėl žinių, kurie bus pamatas jų karjerai. Mūsų pareiga suteikti jiems kuo daugiau informacijos apie universitetų, kolegijų siūlomas galimybes, apie spėlionės darbo rinkoje, tačiau paties studento pasirinkimas yra vienas iš svarbiausių veiksmų, suteikiančių gaires visai sistemai.

Mokslininkams suteikiama kur kas daugiau savarankiškumo, tačiau tai reikalauja ir atsakingų pastangų dalyvauti įvairiuose projektuose, burti mokslininkų grupes, kurios galėtų įgyvendinti ambicingus tikslus.

Pagaliau, ministerijai tenka svarbi atsakomybė nustatant kokybės reikalavimus, bendrąjį studentų poreikį, kurio reikia valstybei.

Naujos galimybės studentams ir mokslininkams

Iki reformos daug kalbėta apie aukštųjų mokyklų autonomiją, būtinus pokyčius dėstytojų ir studentų santykiuose. Dabar visa tai įgyvendinama. Primenant, kad tikra autonomija nereiškia savivalės, bet yra atsakomybės prisiėmimas. Šiandien dažnai bandoma lyginti padėtį Lietuvoje ir užsienyje. Neretai priekaištaujama, kad ten įgyvendinamos kiek kitokios reformos.

Tačiau paklauskime studentų, kurie pagal įvairias programas studijavo užsienio universitetuose, kas jiems padarė didžiausią įspūdį. Dažniausias atsakymas – dėstytojų ir studentų santykiai. Lietuvoje labai ilgą laiką buvo griežtai hierarchinė sistema, kai dėstytojas visagalis, o studentas tėra medžiaga jo rankose. Studijos buvo suvokiamos kaip uždavinys, kaip kuo daugiau žinių prikimšti į studento galvą. Tuo tarpu kokybiškiausiuose Vakarų universitetuose dėstytojai

Nukelta į 9 psl.

ALDONA MEILUTYTĖ

Ar Lietuvoje gyventi gera?

Atvykęs į Ameriką, Lietuvos ministras pirmininkas Andrius Kubilius, kaip tikrų tikriausias amerikietis, plačiai „amerikoniškai“ šypsodamasis, optimistiškai kalbėjo apie Lietuvos sporto ir ekonomikos laimėjimus, sakė, kad Lietuvoje viskas labai gerai, jokios krizės nėra – ji sutramdyta ir t.t. Manau, be reikalo kai kurie tautiečiai dėl to aštriai kritikuoja A. Kubilių, esą, jo šnekos neatitinka tikrovės, esą, jis kalbėjo ne apie realią Lietuvą, o apie kažkokią pasakų šalį „Luthuaniją”.

Manau, būtų daugiau negu keista, jeigu Amerikoje Lietuvos politikas būtų ėmęs verkšlenti, dejuoti ir skųstis, kad Lietuvoje blogai. Ką jis tuo būtų pasiekęs? Net namuose jeigu ištveri nedejavęs, geriau nedejuoti, o veikti, nes dejavimai dar niekada niekam nepadėjo. Amerikiečiai ne tik svečiuose, bet ir namuose dažnai šypsosi ir mėgsta kartoti, kad viskas „all right”, „OK”, nors problemų ir čia žmonėms netrūksta.

Žinoma, galėjo A. Kubiliaus diplomatija būti kiek subtilesnė, galėjo jis įterpti vieną kitą sakinį, net pasinaudojęs sovietinių laikų leksikos „auksiniu” fondu: Lietuvoje sunkumų kartais vis dar pasitaiko, tačiau, partijų koalicijos išmintingai vadovaujama, Lietuva kaskart žengia vis į naujas aukštumas, pasiekia naujų laimėjimų, Lietuvoje puikiai išpurenta dirva užsienio investicijoms...

Tiek jau to, palikime diplomatiją ir užsienio investicijas nuošalyje. Pažiūrėkime, kokias vertybes mes patys investuojame į savo šalį ir kaip kuriame šviesesnį rytojų. Tuoj sukaks dvidešimt metų, kai savarankiškai tvarkomės savo valstybėje. Ką per tą laikotarpį pasiekėme, ką padarėme, kad Lietuvoje gyventi būtų gera?

Į klausimą, ar Lietuvoje gyventi gera, tiesiai šviesiai, be jokios diplomatijos visai neseniai atsakė legendinis Lietuvos krepšininkas Arvydas Sabonis. Jis pareiškė: „Didžiausia dovana, kurią gavau iš gyvenimo, yra ta, kad mano vaikai gyvena ne Lietuvoje.” Įvairiai reagavo lietuviai į tokius A. Sabonio žodžius. Daugelis apstulbę neteko žado. Kiti pasijuto, tarsi A. Sabonis šlapia mazgote jiems tėškė į veidą. Buvo tokių, kurie teisino ir gynė žymųjį krepšininką: „Žmogus išdrįso pasakyti tiesą”...

Deja, iš tikrųjų tokia skaudi yra šiandieninė Lietuvos tiesa, kad per dvidešimt metų nesugebėjome sukurti kiek normalesnių gyvenimo sąlygų nei sau patiems, nei ateinančiai kartai. Jaunimas iš Lietuvos bėga. „Jau jeigu A. Sabonis, turtingas žmogus, milijonierius, nenori, kad jo vaikai Lietuvoje gyventų, tai kodėl mano vaikai turi čia skursti?” – pagalvoja ne vienas ir neskatina pilnametystės sulaukusių atžalų pasilikti gyventi gimtojoje šalyje. Išsibarstė lietuviai po pasaulį, ieškodami laimės užsieniuose, tik ne Tėvynėje, tik ne ten, kur Nemunas vingiuoja, kur žali miškai ir žalios pievos, kur Baltijos jūra gintarus skalauja...

Kad dalis Lietuvos gyventojų, ypač jaunimo, jeigu tik turi tokią galimybę, kuriam laikui išvažiuoja iš Lietuvos ir apsigyvena ar mokosi užsienyje, aš nematau nieko blogo. Priešingai, manau, kad gerai, jog lietuviai praplečia akiratį, pamato, kaip kitur žmonės gyvena, išmoksta užsienio kalbų. Visaip gali susiklostyti žmogaus gyvenimas – kitas gali ir daug savo amžiaus metų praleisti svetimame krašte. Ne tai svarbu, svarbiausia, kad žmogus žino, kad jis turi Tėvynę, kad Tėvynei yra vietos jo širdyje ir darbuose. Tėvynės meilė – viena svarbiausių žmogaus gyvenimo vertybių, didele dalimi įprasminanti žmogaus gyvenimą. Kas mes be Tėvynės, kas mes be šaknų? Juk Tėvynė – tai mūsų tėvų ir protėvių žemė, jos kalba, papročiai, pasakos, dainos ir padavimai, tai – tautos istorija. Ne veltui Tėvynės išdavimas visais laikais yra laikomas sunkiausiu nusikaltimu. Tėvynė, kaip ir motina, – viena. Dėl Tėvynės laisvės daugelis geriausių Lietuvos sūnų ir dukterų pokario metais paaukojo savo gyvybę.

Todėl šurpu skaityti kažkada Lietuvoje garsėjusio jauno rašytojo, o dabar Los Angeles gyvenančio fotografo Sauliaus Tomo Kondroto žodžius, kad „Tėvynė – dirbtina sąvoka.” Tėvynė šiam „intelektualui” yra ten, kur jam „lieka gerų įspūdžių”: kadangi Kazachstano geležinkelio stotyje žmonės malonūs, kviečiasi pas save į namus, vaišina pietumis, dėl to, matyt, S. T. Kondrotui Kazachstanas galėtų būti tėvynė, nors jis ne kazachas, o lietuvis ir, reikia manyti, visuose oficialiuose dokumentuose, užpildydamas reikalaujamą grafą apie tautybę, iki šiol rašo „lietuvis”.

Nenorėčiau net komentuoti tokių S. T. Kondroto svaichiojimų, jeigu jis būtų vienintelis, panašiai galvojantis ir samprotaujantis. Bėda, kad nusiklausę tokių „autoritetingų” nuomonių, kai kurie Lietuvos žmonės ima kartoti panašias nesąmones. Net profesorius Tomas Venclova, šiemet Lietuvoje paskelbtas Tolerancijos žmogumi, tiesa, ne taip tiesmukiškai, bet iš esmės skelbia panašias mintis: jis nemato nieko blogo, jeigu žmogus lieka be šaknų, jeigu, palikęs Tėvynę, pasirenka gyvenamąją vietą, atsižvelgdamas tik į vieną veiksnį – pinigus: kur geriau moka, ten jis ir gyvena. Artinantis gyvenimo saulėlydžiui, kai kurių žmonių interesų ratas, deja, labai susiaurėja – jie tegalvoja tik apie anūkus ir skanūs pietus.

Visada galvojau, kad okupacija Lietuvai padarė neapsakomą žalą: tai ne tik šimtai tūkstančių lietuvių, nukankintų Stalino kalėjimuose, žuvusių iš bado ir šalčio Sibiro tremtyje; tie, kurie išlikome, ne vienas tapome paversti mankurtais – išlaikiusiomis žmogišką pavidalą būtybėmis sužalotomis sielomis. Daugelis praradome tai, kas žmogui brangiausia vertybė, – Tėvynės meilę. Būtent Tėvynės meilės stoka yra svarbiausia priežastis, dėl ko per dvidešimt metų Lietuvoje negalime sukurti normalaus gyvenimo.

„DRAUGO”

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Vasario 16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena

Mūsų Tėvynė gimė 1918 m. vasario 16-ąją. Šią dieną galime laikyti ir mūsų visų gimtadieniu, atėjusiu su Vinco Kudirkos „Kelkime, kelkime”, „Aušra” ir „Varpu”, su vieningos Lietuvos suvokimu mūsų širdyse ir sąmonėje.

Vasario 16-oji – tai šventė, simbolizuojanti stiprybę, dvasią ir viltį. Vasario 16-osios suteikiama viltis – ne tušti žodžiai. Tai – galimybė gyventi geriau, šviesiau, drąsiau. Tikiu, kad eidami geresnio ir drąsesnio gyvenimo keliu, liksime tokie pat stiprūs dvasia, vieningi darbais ir tikintys savo jėgomis. Ir gyvendami toli nuo tėvynės mylėkime ir garsinkime ją.

Redaktorė

JONAS MINELGA

Vasario 16

Niekad nematysi
Tu gražesnio ryto:
Nuo obels kaip pūkas
Baltas šerkšnas krito.

Ėjome ir ėjom,
Sklaidėm sniegą purų...
Suposi trispalvė
Prie mokyklos durų.

Mes visi jau klasėj –
Žvelgiame į Vytį.
O trispalvė plazda...
O saulelė švyti...

Bėgome namolio
Lenkdami net vėją,
Lietuvai tėvynei
Laisvės palinkėję

Ramintos Šumskytės piešinys.

Maironio lituanistinėje mokykloje

Mokykla

Mūs Maironio mokykla –
Tai puiki, šauni vieta!
Kas šeštadienį visi –
Ir maži, ir dideli
Skuba čia visi visi...
Čia mes mokomės dainuoti
Ir lietuviškai linksniuoti.
Tarp lietuvių, tarp draugų
Mums labai, labai smagu.
Mūs Maironio mokykla
Jūsų laukia visada.

Kotryna Zalanskaitė
6 B klasės mokinė

Maironio lituanistinėje mokykloje sausio 30 d. apsilankė buvusi ilgametė tos mokyklos istorijos mokytoja Gražina Sturonienė. Ji šeštokams vedė istorijos pamoką. Vaikai įdėmiai klausėsi, o fotografuojantis kiekvienas norėjo stovėti kuo arčiau mokytojos.

Giedrės Savukynienės nuotr.

Mokinės Emilija Deksnytė ir Marija Čyvaitė neša atminimo žvakelę Loretai Asanavičiūtei. Kairėje – žuvusiųjų atminimui uždegtos žvakutės.

Živilės Ramašauskienės nuotraukos

Jau 19 metų Maironio lituanistinėje mokykloje (MLM) rengiamas Sausio 13-osios įvykių minėjimas. Pamokų metu mokytojos pasakojo apie šią liūdną dieną, rodė nuotraukas. Penkto skyriaus mokiniams buvo parodytas filmas: „1991 metų sausio 13-oji”. Pasibaigus pamokoms bendrai maldai ir minėjimui buvo pakviesti 5–10 skyriaus mokiniai ir mokytojai. Visi jie susirinko Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.

Šiais metais minėjimą paruošė mūsų mokyklos 7-to skyriaus mokiniai, kurie pasipuošę tautiniais rūbais prie bažnyčios altoriaus sunešė sausio 13 dieną žuvusiųjų nuotraukas. Jų šventam atminimui buvo uždegtos žvakelės. Kunigas Artūras sukalbėjo maldą už žuvusiuosius bei visus Lietuvos didvyrius. Po maldos kunigas trumpai papasakojo savo prisiminimus apie šią liūdną visiems lietuviams naktį. Toliau minėjimą tęsė septintokai Rojus, Daina, Justas, Livija, Gabija, Vaida ir kiti mokiniai, kuriems padėjo jų auklėtojos Žaneta Steponavičienė ir Marija Ališauskienė. Visi buvo rimti ir susikaupę tuo pareikšdami pagarbą ir dėkingumą sausio 13-ą dieną žuvusiems.

Ugnė Dismontaitė, Daumantė Kaveckaitė,
MLM 7 klasės mokinės

Dar vis susitinku su Naujaisiais

PRANAS VISVYDAS

Man patinka skaičius 2010. Taip pat ir žodis „susitikti“. Abu jie mane magiškai palietė per Los Angeles pensininkų klubo surengtą Naujų metų ne sutikimą, bet susitikimą parapijos salėje sausio 3 dieną, sekmadienį, po vidudienio. Nesiruošiau apie tai rašyti, bet paminėti verta, nes kaip tik šioje bičiuliškoje sueigoje tryško šis sangražinis veiksmazodis „susitikti“. Latvių salėje gruodžio 31 d. naktį jie ten sutikinėjo, o mes čia už trečdalį kainos susidūrėme su tris dienas ūgtelėjusiu kūdikiu.

Keli dalykai nustebino mane per tą susitikimą. Pirmas, per didelis valgių kiekis: ir šaltų, ir vėliau karštų. Pensininkai mėgsta gerai pasisotinti. Antras netikėtumas – scenos ekrane buvo rodomas tikrai energingas praejusių Naujų metų sutikimo spektaklis Vilniuje. Jame savo gražiomis figūromis (moterys), aistringais šokio judesiais, ritmu, šiuolaikinėmis dainomis pasirodė Lietuvos pramoginės muzikos pažibos. Visas panteonas. Šokėjai. Didelė naujiena man. Įsidėmėjau kelias pavardes: Inga Valinskienė, Irena Starošaitė, Žilvinas Žvagulis, E. Kučinskas, Vytautas Kernagis... Berods, po „lietaus“ devizu. Klausantis šio kartojoamo filmo muzikos galima buvo ir patiems įsijungti į tą naujametinį siautulį.

Trečias dalykas – tai aktorės Valės, dėvinčios valstietės rūbus, gan linksmas monologas – išgyvenimų pasakojimas. Neįsidėmėjau jos pavardės. Namuose telefonu klausiau vieno, kito rengėjo. Nežinojo – sako Valė ir tiek. Po pirmo karto sulaukusi karštų plojimų, ji vėliau vėl bandė kažką juokingo skaityti iš rašto. Nedaug kas tekreipė dėmesio. Žmonės jau buvo užsiėmę pašnekesiais ir valgymu. Be to, salėje visus stalus paeiliui džiugino dainavedys su akordeonu Česlovas Geštautas. Kiekvienas stalas turėjo pateikti jam norimos dainos pavadinimą. Stalai tuo rungtyniavo.

Ketvirtas dalykas – užsimezgė originalių dovanėlių loterija. Palaiminga tuo, kad visi, visi, anksčiau gavę nemokamus numerius, ką nors laimėjo. Mano numeris buvo 58. Laimėjau maišelį su paprastutėmis kriauklių geldelėmis. Pataikė – kartais ieškau jų pakrantėje.

* * *

Mano mieste nuo pat į vandenyną atverto Palisadų parko prasideda pagrindinis Wilshire bulvaras ir tęsiasi keliolika mylių iki Los Angeles vidumiesčio. Judrus, bet pertekęs įspūdingais pastatais.

Kodėl jį miniu? O todėl, kad šiame bulvare, prie Šeštos gatvės, modernioje Pasaulio taikos Ikeda auditorijoje dar sykį susitikau su Naujais metais. Sausio 17 dieną, M. L. King šventės išvakarėse. Tikrai įsimintinas randevu! Programą atliko Santa Monikos pirmaeilis simfoninis orkestras, vadovaujamas A. R. Gross, su instrumentu „tūba“ (gal lietuviškai kitaip?) solistu Christopher Mil-

ler. Jis antroje dalyje meistriškai išpūtė savo partiją Ralph Vaughan Williams trijų dalių „Koncerte bosinei tūbai“. Buvau sužavėtas. O pirmoje dalyje išgirdau vaizdingą Modesto Musorgskio „Naktis ant raganų kalno“ ir Igorio Stravinskio baletu „Ugnies paukštė“ šešių dalių siuitą. Ir pabaigoje Meksikos kompozitoriaus Arturo Marquez (g. 1950) spalvingą „Šokį Nr. 2“. Taigi įvairiautė, šviesių jausmų kupina programa.

Nepaisant lietučio, didžiulę salę vos tilpo žmonės, nes kvietimuose į šį nemokamą koncertą buvo nurodyta „Free parking 1212 7th St.“ Be abejo, šitokie kultūriniai gestai, kai nereikia patušinti piniginės, mūsų materialiam pasaulyje yra reti. Kas ypatinga, dar gauni prie durų gražiai išleistą renginį aprašančią programą. Skaitai ir mokaisi.

* * *

Trečias sausio mėnesio susitikimas su 2010-aisiais įvyko Šv. Kazimiero parapijos salėje. Erdviame, bet nepaprastai skardžiam būste, kur vyresniam individui išgirsti, ką šalia esantis sako, yra nelengva. Esi keturkampyje – kietų aukštų sienų, lubų, grindų apsuptas. Visi garsai atsimušdami grumiasi tarpusavy. Niekas lig šiol nesugalvojo ar nepasistengė, kaip pagerinti akustiką. Tačiau su viskuo apsiranti.

Čia atsidūriau sausio 23 d., šeštadienį vakare, išgirsti iš Lietuvos gastroliuojančių roko muzikos dainininkų Violetos ir Viliaus (žmonos ir vyro) koncerto. Nepagailėjau trisdešimtys žaliukų. Rengėjas – Ričardas Černiauskas. Įeinant riešą apjuosė balta apyranke, reiškė – esu sumokėjęs. Tai viskas. Jokios programėlės. Jokio lapiūkščio – kas, kaip, ką. Iš pradžių žmonių nedaug, vėliau prigužėjo jaunų ir vidutinio amžiaus nūdienės muzikos mėgėjų. Vyresniųjų mačiau tik sauja.

Violeta ir Vilius man nežinomi. Tai natūralu, nes nesidomiu Lietuvos naujausia pramogine muzika. Vėliau internete sužinojau, kad ji yra Riaubiškytė, jis – Tarasovas. Taigi, Tarasovai. Jauni, gražūs žmonės, nuo pat jaunystės pasišventę šiam lengvo pobūdžio, į romantiškumą pakrypusiame švelniau rokiui. Pasiklydę žvaigždėse ir meilėje. Todėl apsirėngimas saloninis. Gerai ištobulinti judesiai. Santūrus žingsniai. Jis gerokai aukštesnis už ją. Dailiai sukirptas tamsus kostiumas. Balti sportbačiai. Balti polo marškiniai. Trumpi (a la Obama) šviesūs plaukai. Ji irgi šviesiaplaukė, dėvinti juodą elegantišką suknutę, parodančią kojas. Žaižaruojantys aukštakulniai. Abiejų tembrai malonūs.

Bandyta jų dainavimą (solo ir duetinį) pajvairinti spalvotomis šviesomis ir garais. Pasakysiu, gan komiškai. Antroje dalyje jie savo ritmingomis dainomis šokdino klausytojus. Žinodamas, kad bendrauju su Metų pradžia, o ji turi būti veiksminga, drįsau ir aš įsijungti į šokančių ratelį. Tegul ir mane pastumdo žymiai jaunesnės ir stambesnės moterys.

Prisiminimų dienoraštis be datų

(2009.06.25–08.25)

Tęsinsys iš vasario 10 d.

KUN. ROBERTAS PUKENIS

Todėl Tėvyne, aš myliu tave kaip vaikas motiną. Už tai priešai ir mane persekiojo, degino svajas, o aš vis vien buvau su tavimi kasdienybėje ir šventėje. Labai įtaigiai V. Vakarytė kalbėjo rugpjūčio 23 dieną Ateitininkų namuose, Lemont.

* * *

Įstrigo Čikagos pietvakarių, dabar vyskupo, kardinolo pagalbininko Gustav Garsia kunigystės 25-mečio paminėjimas Šv. Barboros bažnyčioje. Bendruomeninę maldą skaitė indoneziečių, lenkų, lietuvių, čekų, kroatų kalbomis tikinčiųjų bendruomenių atstovai. O šv. Mišias koncelebravo ir kinų kunigas. Vyskupas nuoširdžiai bendravo su žmonėmis anglų ir ispanų kalbomis. Dvelkė tarpusavio supratimu, tikėjimo džiaugsmu, ko pasigendu dažnai namie.

* * *

Seniai buvau laiminęs 60 metų deimantinių vestuvių sukaktuvininkus. Žiūriu, vieną sekmadienį stovi pirmame suole jauni ir gražūs jubilatai gerb. Jurgis ir Danutė Vidžiūnai, kaip beržas ir liepa. (Pagalvojau, gal dokumentai suklastoti?) O šalia jubiliatų – visa Vidžiūnų šeima: du sūnūs lyg ažuolai ir 6 atžalos – anūikai. Deimantinis jubiliejus yra labai brangus tautai.

Pirmiausia, Dievas leido jums sulaukti tokio amžiaus, kuris yra dieviška dovana, antra, jūs ištesėjote priesaiką – buvote visa laiką drauge: varguos ir džiaugsme. Jūs buvote Lietuvių Operos Čikagoje viceįdėninkas net 45 metus, apie 50 metų giedojote bažnyčios chore. O balso jėga, kai su Vladu Kybartu ir maestro, užtraukia, tai žvakės užgęsta bažnyčioje nuo balso vibracijos! Vienas nebūtumėte galėjęs visur dalyvauti. Visada Jus lydėjo žmona Danutė.

Prisimenu jūreivių pasakotą istoriją apie gulbę, kuri skrisdama užkliudė laivo stiebą ir nukrito į denį. Visą laiką gulbinas lydėjo laivą, o vakarop jūreiviai, manydami, kad gulbė nebegyva, artėjo prie jos. Tada gulbinas susuko ratą ir smogėsi šalia jos. Po kelių sekundžių jūros bangas nudažė ištikimos meilės kraujo puta... Žmonės, neišduokite meilės, pasimokykite ištikimybės iš paukščių. Todėl tebesaugau prisiminimuose jūsų laiškus, atvirutes, jūsų pasakytus man linkėjimus, kaip prisiminimų kraitį, kaip maldos žodžius.

* * *

Ir tikrai, kokios gražios Marijos Kaupaitės maldos (1880–1940), Šv. Kazimiero seserų vienuolyno įkūrėjos! 2007 m. jos vienuolynas šventė šimtmetį. Gal koks šimtas vienuolių, o iš jų tik kelios belikusios lietuvaitsės. Maža tauta savo darbu ir triūsu sukuria kitų tautų broliams ir seserims tikėjimo oazes, kad skleistųsi Dievo karalystė, drauge būtų garbinamas Dievo Sūnus.

Sesuo Salvadora aprodė Šv. Kazimiero seserų vienuolyną. Rūmų grožis, ramybė, ilgiausi koridoriai, prisi-gėrę maldos garsų ir sielvarto dienų, tave pavergia, užburia. Kiekvienas vienuolynas paprastai turi muziejų, kuriame tiek vienuolyno istorijos, tiek lietuviškų meno audinių, drožinių, kryždirbystės roдиниų, sukurtų arba Amerikoje, arba iš Lietuvos

gautų dovanų! Seniausių knygų biblioteka. Kiekvienas vienuolynas sleidžia šviesą. Ir dabar atvyksta iš Lietuvos istorikai nagrinėti pirmųjų šaltinių, kad parašytų istorinius veikalus.

* * *

Rugpjūčio 6 d. Lietuvos Vyčiai susirinko į 96-ąją seimą. Tai seniausia lietuvių katalikų organizacija, turinti kelis tūkstančius narių 46 kuopose ir 5 apskrityse. Vyčių seimas susirenka kasmet ir vis kitoje vietoje. Kalbama daugiausiai angliškai. Mons. Juozas Anderlonis, kunigaujantis Philadelphia, įžanginiame žodyje sakė: „Tai kas, kad kai kurie iš mūsų nebekalba lietuviškai, bet mūsų širdys vis vien myli Lietuvą. Mes norime jai gero, mes domimės jos įvykiais, todėl ir susirenkame čionai apsvarstyti, kaip padėti, ką daryti?“

* * *

Džiugu, kad sutikau ir girdėjau tik gražius žodžius apie kunigą Antaną Saulaitį, kitus lietuvių kunigus. Kun. Antanas dirba Lemonte, Pasaulio lietuvių centre. Ir čia jis yra mylimas žmonių, apsuptas draugų ir parapijiečių. Girdėjau, kad kunigo išsiilgę studentai Vilniuje. Bažnyčios prieganyje pakloti Lietuvos pogrindžio leidiniai, kad žmonės nepamirštų. Aplinką puošia lietuviški kryžiai, tarsi norintys priminti Kryžių kalną. Nuostabi švara ir žaluma.

Lemonte gyvena ir prel. Ignas Urbonas, žurnalistas, istorikas, aprašęs II Vatikano susitikimą. Jis lyg vaikščiojanti enciklopedija. Neseniai išleido naują knygą „Ilga mano kelionė“. Tai istorinis prielukas iš Bažnyčios gyvenimo. Negali nesusižadinti, perskaitęs titulinį, jo paties ranka parašytą liudijimą: „Keliavau devyniasdešimt penkerius metus, pamačiau beveik visų kontinentų grožį, bet mano širdyje paliko gražiausios ir brangiausios tik dvi vietos – mano tėviškė ir mano tėvynė Lietuva. Šiais savo atsiminimais, manau, esąs dar gyvas liudininkas – religinių, tautinių, kultūrinių, ir dalies tragiškų įvykių, pereito šimtmečio, Lietuvoje ir išeivijoje“ (2005 m. gruodžio 5 d. Ignas Urbonas). Parsivežiau man dovanotas jų knygas lyg relikvijas, papuoštas autografais.

Jaunos dvasios, nors jau slenka brandus gyvenimo ruduo, kunigas poetas, mokslininkas, dėstęs Vytauto Didžiojo universitete Kęstutis Trimakas, aptarnaujantis Cicero parapiją, irgi mielas, brangus tautietis.

O kunigas Jaunius Kelpšas 2000 m. buvo išrinktas metų žmogumi. Visus pažįsta, visus aplanko, visus jis myli. Jau dešimt metų kaip darbuojasi JAV.

Užsuko mane aplankyti kunigas jubilatas Vytautas Memėnas, buvęs policijos kapelionas, visą gyvenimą dirbęs su amerikiečiais, kilme anykštėnas. Domisi viskuo, kas dedasi Lietuvoje. Atrodo kuklus, ramus, bet kiek yra padėjęs Lietuvai. Per visą gyvenimą surinko 447,417 dol. Lietuvai: bažnyčioms, vyskupijoms, šeimų centrams, vaikų globai ir t. t. Tokie žmonės tiesiogiai prisideda prie ekonominio šalies augimo. Juos reikia įamžinti, paminėti, pasidžiaugti, kol gyvi.

Bus daugiau.

REMKIME DRAUGO FONDA – RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!
TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG

Lietuvos slidininkai Vancouver ruošiasi olimpinėms kovoms.
Linos Vaisetaitės (LTOK) nuotr.

Daugiau nei pusė lietuvių galvoja apie emigraciją

Vilnius, vasario 10 d. (BNS) – Daugiau nei pusė (58 proc.) apklaustų gyventojų teigia dažniau ar rečiau mąstantys apie emigraciją, parodė tinklalapio delfi.lt užsakymu rinkos tyrimų bendrovės „Spinter tyrimai“ atlikta apklausa.

Paklausti, ar mąsto apie emigraciją iš Lietuvos, 13,6 proc. žmonių nurodė tai darantys dažnai, 26,9 proc. – kartais, 18,2 proc. – retai, tuo metu 40,1 proc. apklaustųjų atsakė apie galimybę išvažiuoti iš Lietuvos negalvojantys.

Daugiausia apie emigraciją teigė galvojantys 18–25 metų amžiaus gyventojai – 63 proc. jaunimo nurodė kartais arba dažnai mąstantys apie emigraciją. Vyriausioje amžiaus grupėje tokią galimybę sakė kartais arba dažnai svarstantys 25 proc. apklaustųjų.

Galvojantys apie migraciją taip pat dažniau nurodė vyrai, vidutinio išsimokslinimo, didmiesčių ir rajonų centrų gyventojai.

Tyrimo metu taip pat buvo klausiama, ar gyvendami Lietuvoje žmonės jaučiasi socialiai saugūs.

Per 71 proc. apklaustųjų rinkosi neigiamą atsakymą: 38,2 proc. teigė besijaučiantys greičiau nesaugūs, 33 proc. – nesaugūs. Tuo metu 3,4 proc. apklaustųjų nurodė, jog gyvendami Lietuvoje jaučiasi socialiai saugūs, 24,6 proc. – greičiau saugūs.

Socialiai saugūs dažniau jaučiasi didžiausių pajamų, aukštąjį išsimokslinimą turintys gyventojai, moterys.

Viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“ sausio 8–18 d. visoje Lietuvos teritorijoje, 95 atrankiniuose taškuose, apklausė 1,003 gyventojus nuo 18 iki 75 metų.

Rengiamasi patvirtinti susitarimą dėl jaunimo mainų

Vilnius, vasario 10 d. (ELTA) – Lietuvos ir Kanados jaunimas turės galimybių gilinti specialybės ir kalbos žinias, studijuoti ir dirbti atostogų metu kitoje susitariančiojoje šalyje bei pažinti jos visuomenę ir kultūrą. Tai numatyta praėjusį lapkritį Vilniuje pasirašytame Lietuvos ir Kanados vyriausybių susitarime dėl jaunimo mainų, kurį Vyriausybė prašo šalies prezidentės teikti Seimui patvirtinti.

Susitarimas taip pat padės stiprinti ryšius su Lietuvių Bendruomene Kanadoje. Lietuvių kilmės kanadiečiai atstogaudami ar studijuodami Lietuvoje galės gilinti lietuvių kalbos žinias, geriau susipažinti su savo ištakomis ir mūsų šalies kultūra.

Lietuvos ir Kanados piliečiai, pageidaujantys dalyvauti jaunimo mainų programoje pagal šį susitarimą,

prašymo pateikimo metu turės būti nuo 18 iki 35 metų bei įrodyti, kad yra sudarę iš anksto suderintą darbo sutartį, vyksta stažuotis arba atlikti praktiką, arba patvirtinti savo ketinimą keliauti priimančiojoje valstybėje ir retkarčiais dirbti, kad papildytų savo finansinius išteklius. Lan-kytis šalyje pagal šį susitarimą galima ne daugiau kaip du kartus ir kas-kart ne ilgiau kaip metus.

Susitarime numatyta, kad tiek Kanados piliečiai, atvykstantys į Lietuvą, tiek Lietuvos piliečiai, nuvykstantys į Kanadą, nepaisant padėties darbo rinkoje, gauna leidimą dirbti jų teisėto buvimo laikotarpiui. Konkretus skaičius jaunų asmenų, galinčių pasinaudoti susitarimo nuostatomis, bus nustatomas kasmet šalims pasikeičiant diplomatinėmis notomis.

Kova su terorizmu užkabina ir lietuvius

Vilnius, vasario 10 d. (Delfi.lt) – Britanijos valdžia neseniai oficialiai paskelbė apie padidėjusią terorizmo grėsmę šalyje. Aukšti valstybės pareigūnai įspėja, jog teroristinių išpuolių galimybė tokia pat didelė kaip 2005 m. liepos mėnesį, kai buvo įvykdyta nemažai sprogdinimų Londono metro ir autobusuose. Penkiabalėje pavojaus vertinimo skalėje išpuolio galimybė šiuo metu žymima numeriu 4. Tai yra perspėjimas žmonėms, kad būtų budrūs ir pastebėję ką nors įtartina nedelsiant praneštų pareigūnams.

Kita vertus, tai reiškia, kad niekuo dėti praeiviai vis dažniau gali bū-

ti sustabdomi ir apieškomi. Neseniai taip nutiko keliems lietuviams fotografams, sumanusiems savo kameromis įamžinti naktinio Londono gyvenimą.

Sausio 23 d. į Trafalgaro aikštę Londone susirinko maždaug tūkstantis žmonių su fotoaparatais, kurie savo objektyvus nukreipė vieni į kitus. Tačiau tai nebuvo toji *flashmob* var-du žinoma naujoviška jaunimo pramoga, o rimta Londono fotografų surengta akcija „Aš fotografas – ne teroristas“. Akcijoje dalyvavo ir gera dešimtis Londone gyvenančių lietuvių.

NATO svarsto galimybes didinti įmokas

Vilnius, vasario 10 d. (ELTA) – Sunkmečio prispausta NATO svarsto galimybes didinti valstybių narių mokamas įmokas ar mažinti investicinius projektus, operacijas. Lietuvai pastarasis pasirinkimas būtų skausmingesnis, teigė krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė po Vyriausybės posėdžio.

„NATO esame ir mes, nėra atskiro NATO, kuri prašytų Lietuvos paramos. NATO, kaip ir visas pasaulis, susiduria su finansinėmis problemomis, organizacijos biudžete susidarė deficitas ir tą deficitą reikia kaip nors įveikti – arba didinant pajamas – įmokas, arba mažinant investicinius projektus, operacijas“, – aiškino R. Juknevičienė.

Pasak ministrės, greičiausiai bus neapsieita be valstybių narių įnašų didinimo, bet tai esą Lietuvai būtų mažiau skausminga nei tam tikrų operacijų atsisakymas.

„Dar skaudžiau, nei kokį milijoną litų įmokėti į biudžetą, būtų, jei stotų projektai Zoknių oro uoste, jeigu sustotų projektai, kurie yra vykdomi dėl mūsų regiono oro erdvės kontrolės“, – sakė R. Juknevičienė.

Krašto apsaugos ministrės teigimu, dėl konkrečios įmokų didinimo sumos dar nėra sutarta. „Gali būti milijonas litų, gali būti daugiau ar mažiau“, – sakė R. Juknevičienė. Šių metų šalies krašto apsaugos biudžetas sudaro 850 mln. litų.

Seimo nariui L. Karaliui gresia apkalta

Vilnius, vasario 10 d. (ELTA) – Seimo posėdžius į poilsį iškeitusiam Seimo nariui Linui Karaliui gresia apkalta. Apie tai prabilo Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas Algimantas Salamakinas.

Pasak jo, Seimo Etikos ir procedūrų komisija buvo pasirengusi svarstyti frakcijos „Viena Lietuva“ nario L. Karaliaus elgesį, kuris, kaip įtariama, pratestos sesijos metu atostogavo Tailande, tačiau etikos sargams susisiekti su juo nepavyko.

A. Salamakino manymu, L. Karaliaus elgesys greičiausiai bus svarstomas vasario pabaigoje.

Nors Seimo statutas už posėdžių nelankymą numato galimybę parlamentarui nubraukti trečdalį algos, L. Karalius pareiškė norą atsisakyti visos algos už sausio mėnesį.

Etikos ir procedūrų komisijos pirmininko nuomone, iki statuto pataisų priėmimo vienintelis sprendimo būdas turėtų būti apkalta L. Karaliui.

Po sudegusios Labanoro bažnyčios altoriumi rastas lobis

Vilnius, vasario 10 d. (Delfi.lt) – Gaisras Labanoro Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje užminė naujų mįslių: tvarkydamai degėsius miestelio gyventojai aptiko tikrą lobį – apie 70 kg baltojo metalo ir bent 1,017 caro laikų monetų. Didelę vertę turinčios antikvarinės vertybės buvo paslėptos po bažnyčios altoriumi.

Pasak Labanoro seniūno Vinco Jusio, monetos buvo rastos per talką – miestelio gyventojai griuvėsiuose ieškojo stebuklingu laikomo Švč. Dievo Motinos paveikslo su karūnomis ir aptaisais.

„Tada kažkas pakėlė apdegusią lentą ir netikėtai monetos, – pasakojo V. Jusys. – Pradėjome ardyti grindis ir netrukus radome didelę krūvą monetų. Visos jos po gaisro buvo net pa juodusios.“

Rastos antikvarinės monetos buvo perduotos Vilniuje esančiai „Ūlos juvelyrų studijai“. Patyrę specialistai jas išblizgino, o darbo buvo išties nemažai – sudegusioje bažnyčioje buvo rasta net caro laikų 1,017 vnt. monetų. Tai – ir lietuviški centai, ir vokiški pfeningai, ir rusiškos kapeikos. Daugiausia rasta vokiškų pfeningų.

Griuvėsiuose gyventojai rado ir apie 70 kg išsilydžiusio baltojo metalo – iš pradžių manyta, kad tai – sidabras, tačiau specialistai tai paneigė. Jo kilmę turėtų nustatyti Prabavimo rūmų darbuotojai.

Rastos antikvarinės monetos ir metalo luitai turėtų atitekti Labanoro bažnyčiai, kuri jas ketina laikyti atstatytuose maldos namuose.

„Greičiausiai šias monetas buvo paslėpęs kunigas ir apie tai niekas nežinojo“, – paklaustas, iš kur po altoriumi galėjo atsirasti caro laikų pinigai, svarstė Labanoro bažnyčios kunigas Jurgis Kazlauskas.

Gaisras Labanoro Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje kilo pra-

Kol kas nenustatyta, dėl kokios priežasties kilo gaisras Labanoro bažnyčioje.
Balsas.lt nuotr.

ėjusių metų gruodžio 21 d. naktį. Iki teisminį tyrimą atliekanti policija neatmeta galimybės, kad XVIII a. pastatyti maldos galėjo būti padegti.

Labanoro bažnyčios atstatymui reikia apie 1,7 mln. Lt, dalį pinigų jau pavyko surinkti. Maldos namai buvo pripažinti architektūros paminklu, juose buvo 17 dailės paminklų. Labanoro bažnyčia Vilniaus vyskupijos bažnyčių sąrašė minima jau 1522 metais, todėl spėjama, kad pirmoji bažnyčia buvo pastatyta jau Vytauto Didžiojo laikais. Senąją bažnyčią taip pat buvo sunaikinęs gaisras, jį parapijiečių lėšomis buvo atstatyta 1820 m.

Pasaulio naujienos

Iranas pradėjo sodrinti uraną

Vilnius, vasario 10 d. („Reuters“/BNS) – Irano Natanso elektrinėje vasario 9 d. į pradėta sodrinti uraną iki 20 procentų, praneša BBC, remdamasi vietos žiniasklaida. Nedelsiant pradėti sodrinti uraną nurodė Irano prezidentas Mahmud Ahmadinejad. Sodrinimo procesas buvo pradėtas stebint Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) inspektoriams, praneša „Al-Alam“ televizija.

Irano atominės energijos agentūros vadovas Ali Akbar teigia, kad urano sodrinimo iki 20 proc. darbai jau prasidėjo. Iki 20 proc. prisodrintą

Nedelsiant pradėti sodrinti uraną nurodė Irano prezidentas Mahmud Ahmadinejad. „Reuters“ nuotr.

uraną Iranas nori naudoti savo tyrimų reaktoriui Teherane, kuris, be kita ko, naudojamas medicinos tikslais. Kad uranas būtų tinkamas branduoliniams ginklams, jį būtina prisodrinti iki 90 proc.

TATENA spalį pasiūlė Iranui mažai prisodrintą uraną eksportuoti į Prancūziją ir Rusiją. Čia uranas būtų toliau sodrinamas ir tada grąžintas Iranui.

Sprendimą dėl spartesnio urano sodrinimo Iranas priėmė kaip tik tada, kai Vakarų valstybės šaliai ėmė daryti didesnę spaudimą atsisakyti branduolinės programos. JAV prezidentas Barack Obama sakė, kad naujų tarptautinių apribojimų Iranui ruošimas vyks gana sparčiai ir turėtų būti baigtas per kelias artimiausias savaites. JAV vadovas išsamiausiai per kelias pastarąsias savaites komentavo Irano branduolinės programos problemą. Pasak B. Obama, jam aišku, kad Iranas žengia „branduolinio apsiginklavimo“ link, nors Teheranas tai neigia.

Prezidentas pridūrė, jog Jungtinės Valstijos įsitikinusios, kad pasaulis „vieningai vertina Irano netinkamą elgesį šioje srityje.“ Kalbėdamas apie Rusiją ir Kiniją, kurios anksčiau vengė pritarti naujiems Jungtinių Tautų (JT) apribojimams, JAV vadovas pabrėžė esantis patenkintas, kad Rusija pastaruoju buvo „palinkusi į priekį“, tačiau pridūrė nesąs tikras dėl Kinijos nuostatos.

B. Obama pareiškė nesantis tikras, kas iš tikrųjų kalba Irano vyriausybės vardu, sakydamas, jog jis gauna „nevienareikšmių ženklų“.

Graikijoje prasidėjo visuotiniai streikai

Graikijos ekonominė krizė gali grasinti euro patikimumui. EPA nuotr.

Vilnius, vasario 10 d. („Reuters“/BNS) – Graikijos viešojo sektoriaus darbuotojai, nepatenkinti vyriausybės priemonėmis taisyti prastą ekonominę padėtį, pradėjo nacionalinius streikus. Visoje šalyje atšaukti lėktuvų skrydžiai, dauguma mokyklų uždaryta, ligoninėse atliekamos tik būtiniausios operacijos, praneša BBC.

Šalyje taip pat jau tris savaites protestuoja ūkininkai, reikalaujantys didesnės vyriausybės paramos. Šiomis priemonėmis prieštaraujama prieš valdžios planus apkarpyti atlyginimus, mažinti pensijas bei peržiūrėti mokesčių sistemą.

Apie susidariusią padėtį Europos Sąjungos (ES) vadovai diskutuos Briuselyje vykstančiame susitikime dėl Graikijos ekonominės krizės, kuri gali grasinti euro patikimumui.

Skelbiama, kad visuomenės pasipiktinimą sukėlė tai, jog kairiųjų vyriausybė paskelbė planus prailginti

vidutinį pensinį amžių ir taip gelbėti prakiurusią šalies pensijų sistemą.

Taip pat skelbiama planai užšaldyti viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimus ir didinti degalų kainas.

Nors apžvalgininkai pastebi, kad Graikijoje viešojo sektoriaus darbuotojai nebūtų „nuskriausti“ taip stipriai, kaip, pavyzdžiui, Airijoje, tačiau žmonėms nepatinka tai, kad pertvarkant šalies finansų sistemą skurdžiausi gyventojai praras daugiau nei turtingieji.

Kaip praneša BBC, padėtį Graikijoje atidžiai stebi ne tik pasaulio ir Europos politikai, bet ir finansų rinkų specialistai.

Šiuo metu Graikijos deficitas siekia 12,7 proc., t. y. maždaug keturis kartus viršija eurozonos reikavimus. Šalies skola siekia 300 mlrd. eurų. Pastebima, kad eurozonai nerimą pradėjo kelti ne tik Graikija, bet ir apie panašias deficito problemas prakalbusios Ispanija ir Portugalija.

EUROPA

BRIUSELIS

Rusijai susirūpinimą kelia JAV planai išdėstyti priešraketinės gynybos (PRG) sistemos dalis Rumunijoje, pareiškė Rusijos nuolatinis atstovas prie ES Vladimir Čižov. Nuolatinis atstovas pridūrė, kad Rusija norėtų žinoti, kodėl Rumunija priėmė šį sprendimą.

KIJEVAS

Opozicinės Regionų partijos vadovas Viktor Janukovyč, laimintis Ukrainos prezidento rinkimus, paragino savo varžovę Juliją Tymošenko atsistatydinti iš vyriausybės vadovo pareigų ir pereiti į opoziciją. V. Janukovyč pažymėjo, kad formuodamas naują valdžią, jis „pasiryžęs dirbti su tais, kurie suinteresuoti atkurti šalį“.

BERLYNAS

Vokietijos federalinei kanclerei Angela Merkel Baden Badene įteiktas Vokietijos žiniasklaidos apdovanojimas, praneša agentūra AFP. Kanclerei jos politinėje veikloje visada svarbiausias yra žmogus, taip savo sprendimą apdovanoti A. Merkel pagrindė vertinimo komisija. Užsienio politikoje ji vykdo kursą, kurio esmė yra partnerystė. Kartu kanclerė esą nesibaimina ir kartais reikalingo susipriešinimo.

RUSIJA

MASKVA

Dolerinių milijardierių skaičius Rusijoje pernai padidėjo pusantro karto ir pasiekė 77, pranešė turtingiausių Rusijos žmonių sąrašą sudarantis žurnalas „Finans“. 2008 m. Rusijoje buvo 49 milijardieriai. Dešimties turtingiausių Rusijoje žmonių turtas per metus išaugo beveik du kartus nuo 75,9 mlrd. iki 139,3 mlrd. JAV dolerių. Tačiau ši suma, kaip pažymi „Finans“, dar nepasiekė ikikrizinio lygio – 221 mlrd. JAV dol.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGDADAS

Jungtinių Valstijų kariuomenė Irake paleido irakietį „Reuters“ fo-

tografa, kuris beveik pusantų metų buvo laikomas nelaisvėje be jam pateiktų kaltinimų. Ibrahim Jassam Mohammed dirbo laisvai samdomu fotografu ir tiekė nuotraukas naujienų agentūrai „Reuters“. Jis buvo suimtas 2008 m. rugsėjo mėnesį per JAV ir Irako pajėgų reidą jo gimtajame į pietus nuo Bagdado esančiame Mahmudijos mieste.

SALANGAS

Gelbėtojai rado mažiausiai 165 žmonių, žuvusių nesaugioje Afganistano kalnų perėjoje nuslinkus kelioms lavinoms, kūnus, trečiadienį pranešė vienas pareigūnas. Smarkaus snigio sukeltos lavinos pirmadienį užgriuvo judrų kelią, jungiantį sostinę Kabulą su šiauriniais šalies regionais. Sniego griūtys vertė per strategiškai svarbias kalnų perėjas važiuojančius automobilius ir juose buvusius žmones, taip pat sužeidė dešimtis keliautojų.

JERUZALĖ

Izraelio archeologai pranešė Jeruzalėje atradę 1,500 metų senumo gatvę, kuria kadaise traukdavo daugybė krikščionių piligrimų ir kuri yra pavaizduota viename senoviniame Šventosios žemės žemėlapyje. Nėdelis tos gatvės ruožas buvo rastas kasinėjant netoli senųjų Džafos vartų Jeruzalės senamiestyje.

JAV

WASHINGTON, DC

Kažkada Sovietų Sąjungos sudėtyje buvusios šalys negali priklausyti Rusijos ypatingų interesų sričiai, įsitikinusi buvusi JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright, NATO Strateginės programos specialistų grupės pirmininkė. Tuo pačiu ji pažymėjo, kad NATO nemėgina kažkada SSRS priklaususią erdvę, Centrinę Aziją ar Kaspijos regioną įtraukti į savo interesų sritį. Ji pažymėjo, kad tai yra tik jos asmeninė nuomonė, kuri neatspindi NATO Strateginės programos specialistų grupės ar JAV požiūrio.

JAV prezidento Barack Obama politikos populiarumas tesiekia 44 proc., praneša „nydailynews.com“. B. Obama darbą palaiko 44 proc. apklaustų amerikiečių, net 47 proc. teigia esantys nepatenkinti dabartine padėtimi šalyje ir prezidento veikla. 50 proc. apklaustųjų palaiko B. Obama kaip asmenybę, tuo tarpu jo nemėgta 44 proc. apklaustųjų.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

DRUSKA – NE AUGALAS, O MINERALAS

Druska – tai gyvybiškai svarbus elementas žmogui, tad ir ją tinka priskirti prie prieskonių. Valgomoji druska, natrio chloridas, yra cheminis junginys.

Druska yra tinkamas priedas (nedideliais kiekiais) visiems aštriems ir saldiems patiekalams. Sumaišyti su druska prieskoniai lengviau sutrinami.

Gydomasis poveikis

Valgomoji druska dalyvauja organizmo medžiagų apykaitos procesuose, palaiko rūgščių pusiausvyrą, tvarką skysčių pusiausvyrą, įeina į nervų ląstelių ir skrandžio rūgščių sudėtį. Su druska susiję daugelis organizmo funkcijų: virškinimas, kepenų veikla ir kt. Be druskos žmogus negalėtų išgyventi. Jei smarkiai viduriuojama, vemiama, stipriai prakaituojama, po didelės fizinės apkrovos reikia gerti vandenį ištirpintos, kokybiškos valgomosios druskos. Išoriškai vartojama druska dezinfekuoja, švarina. Ja gydomos odos ir kvėpavimo takų ligos.

Druska teigiamai veikia dvasinę būseną: stabilizuoja nervų sistemą bei psichiką, stiprina realybės pojūtį.

Prieskonio aprašymas

Nors druska, kaip žinome, yra mineralas ir nėra priskiriama prie prieskoninių augalų, kadaise šis brangus bei sunkiai pasiekiamas produktas buvo toks pat geidžiamas, kaip pipirai ar kiti prieskoniniai. Kai kuriose vietovėse, kur nebuvo iš jūros ar žemės gelmių gaunamos druskos ištekliai, jos labai stigdavo. Kadangi reikėjo iš toli atgabenti, druska buvo labai brangi. Ji buvo vadinama baltuoju auksu. Tada žmonės dar nežinojo apie visame pasaulyje slūgsančius, neišsemiamus druskos kodus.

nojo apie visame pasaulyje slūgsančius, neišsemiamus druskos kodus.

Prieš 250 milijonų metų, kai žemė buvo vientisas žemynas, kaitri saulė garindavo iš pirmųjų vandens didelių kiekių druskos. Daug vėliau atsiskyrę žemynai, pasukę ėmė formuotis kalnynai.

Himalajų kalnuose kasama druska, apie kurią pastaruoju metu dažnai kalbama. Savo sudėtimi ar kokybe ji niekuo nesiskiria, pvz., nuo Alpėse iškasamos druskos.

Druskos, pirmųjų vandens nuosėdų, aptinkama visame pasaulyje. Joje, be natrio chlorido, esama ir kitų vertingų elementų: kalio, kalcio, silicio, licio, magnio. Nedideli jų kiekiai nuolat reikalingi gyvų organizmų poreikiams patenkinti: žmonėms, augmenijai ir gyvūnijai.

Miškininkai ir gyvulių augintojai nuolat palieka miške ar pievoje neišgrynintos akmens druskos gabalų, kad žvėrys ar gyvuliai galėtų ją laistyti. Laižydami gyvūnai druskos pasisavina tik tiek, kiek tuo metu organizmui jos trūksta.

Kitaip elgiasi žmonės. Esame įpratę vartoti išgrynintą druską. Tačiau tokioje druskoje, išskyrus natrio chlorido, nėra mūsų organizmui reikalingų elementų. O šių medžiagų daug turi natūrali akmens ir jūros druska. Kodėl kartais negalime atsispirti nenumaldomam norui vis pasūdyti maistą? Ogi todėl, kad mūsų organizmui stinga mikroelementų. Ištrūkti iš šio užburto rato, t. y. yra nutraukti besaikį druskos vartojimą, galėsime, jei, panašiai kaip stirnos, briedžiai ir naminiai galvijai, vėl pradėsime vartoti neišgrynintą druską. Ilgainiui įpročio persūdyti maistą atsisakysite, neberekės dirbtinai riboti druskos vartojimo.

Natūrali druska yra daug garesnė, švelnesnio skonio, kvapesnė nei išgryninta. Pirmą kartą jos paragavęs pasijunti lyg devintajame danguje. Tiesa, kartais natūrali druska būna pilkos arba oranžinės spalvos. Bet būna ir balta. Nelygu gavybos vieta, joje gali būti dumblių ar geležies likučių. Tačiau tai nereiškia, kad ji nešvari. Priešingai, tokia druska kaip tik vertingesnė.

Mes įpratę prie nepriekaištingo baltumo valgomosios druskos, kuri yra ne kas kita, kaip sveikatai kenksmingas grynas baltos spalvos natrio chloridas. Beje, neišgryninta saulės išblukinta jūros druska taip pat būna balta, tačiau ji ne mažiau vertinga. Taigi apie druskos kokybę ir jos vertę ne visada galima spręsti pagal jos spalvą.

Iš neišgrynintų, vertingų druskų rūšių galima paminėti gurmaniškas druskas: Fleur de Sel (jūros druska), Murray River Salt ir kt. Jei menkai išmanote apie druskos rūšis, kreipkitės patarimo sveiko ar ekologiško maisto parduotuvėse. Daugiau informacijos galima rasti įvairiuose papildomuose leidiniuose.

Nuostabaus grožio Alpių kurorte

Reichenhale, netoli Zalcburgo, yra gausu vertingų druskos prisotinto vandens šaltinių. Čia gydomi žmonės, sergantys kvėpavimo takų ir odos ligomis, taip pat turintys judėjimo aparato sutrikimų. Vonios su Reichenhale druskos tirpalu ypač veiksmingos ligoniams, sergantiems neurodermitu, žvyneline ir kitomis sunkiai gydomomis ligomis. Po druskos vonios pacientams atliekamas ultravioletinių spindulių seansas. Maudynės šimtaprocentiniame druskos tirpale ir ultravioletinių spindulių seansas turi tokį pat gydomąjį poveikį, kaip ir išgarsėjusios vandens procedūros Negyvojoje jūroje. Beje, Negyvosios jūros druskos sudėtis truputį kitokia nei Reichenhale kurorte – joje daugiau kalio ir magnio druskų nei įprastame jūros vandenyje.

Apie druskos kilmę vaizdžiai pasakoja Reichenhale kurortologų sąjungos pirmininkas dr. Henner Krauss. „Įdomiausia, kad pirmosios gyvybės užuomazgos prieš nesuskaičiuojamą daugybę metų atsirado pirmųjų vandenyne. Iš pirmųjų ląstelių užsimezgė gyvybė. Pirmųjų vandenyne būta tam tikros druskos koncentracijos. Būtent toks druskos kiekis išliko mūsų organizme. Mes, žmonės, išsugudrinome išsaugoti savyje pirmųjų vandens likučius. Mes pagaliau išlipome iš vandens. Atsiribojome nuo vandens. Dabar mus supa oras. Tačiau mes neišgyventume, jei mūsų organizme netyvuliuotų mažytis vandens, kurį nuo išorinio poveikio apsaugo oda. 0,9 proc. druskos tirpalas mūsų organizme – tai vandens, kurį turime akylai saugoti. O vargė, jei druskos kiekis padidėja ar sumažėja! Juk tikras stebuklas – išsaugoti savyje dalelę pirmųjų istorijos.“

Energinis gėrimas su druska

Vertingų mikroelementų, kurių yra natūralioje druskoje, ypač trūksta, jei gausiai prakaituojame. Kartu su prakaitu iš organizmo išsiskiria nemažas kiekis druskos. Keliaudami, sportuodami ar leisdami laiką saunoje gerkite tyrą arba mineralinį vandenį, įbėrę žiupsnį druskos. Tai pats geriausias energinis gėrimas, jis turtingas organizmui būtiniausių mikroelementų. Be to, nedaug kainuoja!

Druskos tirpalu veiksmingai naikina burnos bakterijas, blogas kvapas, jis slopina uždegiminius procesus. Tinka skalauti gerklę ir dantis.

Druskos inhaliacijos

Druskos tirpalo inhaliacijos palengvina kvėpavimo takų negalavimus, astmą, kosulį, gerklės uždegimą, užkimimą. Lėtinėmis ligomis sergantiems asmenims druskos inhaliacijos turi būti atliekamos itin atsargiai: įkvėpimų garų lašelį turėtų būti tiesiog mikroskopinio dydžio, o namų sąlygomis tai padaryti neįmanoma. Jei vis dėlto ketinate atlikti šią procedūrą namuose, vėliau pasitarkite su gydytoju. Kvėpavimas druskos tirpalu labai gelbsti sergant ūminiais kvėpavimo takų uždegimais ar tiesiog profilaktiškai.

Užvirinkite vandenį vidutinio dydžio puode. Įberkite kupiną valgomojo šaukštą druskos, geriau natūralios, išmaišykite ir kvėpuokite kylančiais garais. Tik stenkitės nenusideginti. Jei garų temperatūra pakenčiama, kvėpuokite, kiek įmanoma giliau. Galvą apsiglobkite dideliu rankšluosčiu. Druskos prisotinto karšto oro poveikis ypač naudingas odai.

Druska buityje

Patarimas alergiškiems asmenims: vietoj skalbinių minkštiklio galima naudoti druską. Suberkite į skalbyklės skalavimo skyrelį 1,5 šaukštelių druskos. Jūsų skalbiniai bus minkšti ir nesukels alerginių reakcijų.

Druskos tirpale sveika palaikyti pamirkytas kojas. Tai nuims nuovargį, patinimus, naikina nagų grybelių mikrobus. Vandens termose ilgiau išlaikysite karštą, jei įbersite truputį druskos.

Bendri patarimai druską vartojant

Visi žinome, kad druskos perteklius neigiamai veikia organizmą, tad visados yra patartina mažinti druskos kiekį. Nerasime nė vieno pagaminto produkto, kepinių ar pusfabrikačių, kurių sudėtyje nebūtų druskos. Tad žinant tai, kiekviena šeimininkė, gamindama valgių, turi nepadauginti druskos, o valgytojais neturėtų jos berti papildomai. Žmonės taip įpratę viską sūdyti, jog daro tai net neparagavę valgio. O juk mūsų organizmui daugiau reikia kalio negu natrio. Kalio ir natrio pusiausvyrą organizme labai svarbi: šie du elementai nuolat grumiasi už savo vietą ląstelėse. Valgomojoje druskoje yra 39,000 vienetų natrio ir visai nėra kalio. Organizmas kaupia po kruopelytę kalį, o net mažiausias kiekis valgomosios druskos paverčia visas jo pastangas niekais. Per daug vartojant druskos, labiau prakaituojama ir dėl to dažniau sergama peršalimo ligomis. Augaluose esantis natrius nežadina troškulio, vadinasi, nekenkia nei inkstų, nei širdies veiklai.

Kardiologijos konferencijoje kai kurie specialistai teigė, jog dabar kūdikiai gauna per daug druskos, nes labai dažnai jie maitinami karvės pieno mišiniais (druskos karvės piene yra triskart daugiau negu moters piene). Specialistų nuomone, vaikams ir paaugliams reikia skirti ypatingą dėmesį, nes dabar sklerozė pažeidžia net mažų vaikų kraujagysles.

Atprasti nuo druskos nesunku – tereikia pora savaitių valgyti maistą, kurio nereikia papildomai sūdyti. Geras druskos pakaitalas – sūroko skonio džiovinti jūros kopūstai, jūrų žolės, turinčios daug kalio ir kitų vertingų mikroelementų. Be to, pati gamta siūlo mums gausybę aštrių daržovių, kvapnių žolių, rūgščių vaisių, kurių skonis gali atstoti sūrumą: česnakus, krienus, visų rūšių svogūnus, ridikus, petražoles, salierus, krapus, spanguolių, granatų, apelsinų sultis, įvairias laukų žoles.

Druską galima pakeisti ir mišiniu su citrinos sultimis.

Palapsniui mažinant druską, dides skonio receptorių jautrumas, taigi imsite subtiliau jausti maisto skonį. Nustojus vartoti druską, organizmas stengsis atsikratyti jos sandėlių – dažnai šlapinsitės, o organizmui apsisivalius, vėl šlapinsitės normaliai. Šiek tiek druskos vis tiek gausite per kitus produktus, pvz., su duona.

Remtasi įvairiais šaltiniais

PASLAUGOS

ALGIS LUNECKAS praneša, kad pradės pildyti mokesčių formas nuo vasario 13 d. advokato V. Lietuvninko įstaigoje priešais „Draugo“ redakciją. Skambinti **773-284-0100** dėl susitarimo. **4536 W. 63rd St., Chicago.**

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 164

Į mūsų vietą, atseit, turėjo atvežti kariškius – darbo statybos batalioną („strojbat“).

Kanjono lageryje E. Petrovas ir L. Čerškus (d.).

ČIUKOTKA
(1954.09>?-1955.10.15>?)

Severnyj

Iš Kanjono visus lagerio įnamius laikinai perkėlė į Seimčaną. Čia vėl susitikome su buvusiais pažįstamais, su kuriais pasidalijome savo patirtais išpūdžiais apie gyvenimą įvairiuose lageriuose.

Kalint Seimčano „peresilkoje“, trumpai, gal apie tris mėnesius, teko padirbti aukso kasykloje, jau išdirbtoje šachtoje. Mums reikėdavo dar kartą perplauti perdirbtą auksingąjį gruntą, kuris buvo sunestas iš taip vadinamos „draga“ – aukso plovimo mašinos. Už išplautas aukso smiltis gaudavome maisto kuponus duonai, sviestui...

Vėl atsidūrus paskirstymo lageryje, giliai viduje norėjosi tikėtis, kad gal pagaliau išsipildys Dėdės Fedios viltingos pranašystės, ir mus, politinius kalinius, pradės atleidinėti nuo nežmoniškų bausmių. Bet po kokių trijų mėnesių žlugo bet koks vilties šešėlis. Iš Seimčano oro uosto kartu su dar keliolika kalinių aš buvau išskraidintas dar toliau į šiaurę – į Čiukotką, į urano rūdos kasyklas. Gal enkavėdistai tikėjosi, kad aš ten greičiau nusibaigsiu?

Pevек oro uoste mus pasitiko du šautuvais ginkluoti čekistai. Jie nebuvo agresyvūs, kaip anksčiau. Draugiškai šnekėdami jie mus susodino į 10 tonų talpos sunkvežimį „Kraz“, o patys susėdo į kabiną.

Atvežė į Čiukotkos lagerį „Severnyj“ (rusiškai „Šiaurinis“). Čia išlaipinę, taip pat be jokių kratų, koliojimosi ar daužymų buožėmis mus suleido į lagerį, nurodydami, į kokius barakus turime eiti, ir kokiems vietiniams „nariadčikams“ ten prisistatyti.

Pradžioje buvo sunku prisitaikyti prie drėgno ir vėjuoto Čiukotkos klimato. Oro temperatūra čia buvo kiek aukštesnė nei Kolymoje, bet kankino nuolatinės pūgos. Kai vėjas pūsdavo iš Pietų pusės (pietys čia buvo stipriausias), veidas net apledėdavo. Reikėdavo užsidėti specialias kaukes. Nuo barakų iki šachtų buvo pratempti lynai. Pūgos metu be jų mes neįstengėme judėti. Pilnas degalų statines pūga ridendavo, kaip kokius medžių lapus. Bet ėjo dienos, mėnesiai, metai... Teko priprasti, kaip ir šuo kariamas pripranta.

„Severnyj“ lageryje susipažinau

su keliais lietuviais. Atsimenu tik dvi pavardes – Baliutavičius iš Šiaulių ir Barysas. Vardai atmintyje išsitrynė, bet liko nuotraukų. Baliutavičius tuo metu buvo brigadininku, tai mane geranoriškai priėmė į savo brigadą.

Pradžioje teko dirbti kasykloje. Urano rudą taip pat, kaip ir anglį Ugolnoje Elgene, prisiėjo krauti į vagonėlius ir požeminiais bėgiais stumti toliau. Šis sunkus, varginantis darbas taip pat, kaip Elgene, labai sekino fizines jėgas. Jėgas sekino ir nuolatinis (apie 30 proc.) deguonies trūkumas. Bet čia maitino žymiai geriau. Be to, už darbą dar ir mokėjo „algą“ į kiekvieno lagerininko asmeninę sąskaitą, iš kurios galima buvo išsiimti grynų, bet ne daugiau kaip po 50 rublių į mėnesį. Nors kaliniams mokėjo tik 40 proc. tos algos, kurią užsidirbdavo laisvieji civiliai darbininkai. Bet mums čia labiausiai rūpėjo ne pinigai, o išdirbtų dienų skaičiavimas. Už vieną darbo dieną, išdirbtą urano kasyklose ar kituose darbuose Čiukotkoje, sovietinė valdžia priskaičiuodavo 4! Tai buvo aukščiausias tarifas visoje Sovietų lagerių sistemoje. Vadinasi, atpylus vieną dieną lagerio, gauni dovanų – tavo „srok“ (bausmės terminas) sumažėja dar papildomai trimis dienomis. Tik su sąlyga, jeigu 100 proc. išpildai darbo dienos normą. Išdirbus vienerius metus, jeigu nepažeidei lagerio taisyklių, – 3 metais. Aš skaičiau, kad jeigu net nebus jokios amnestijos, kurios visi tikėjomės dėl Stalino mirties, po kokių ketverių-penkerių metų darbo Čiukotkoje, jeigu išgyvensiu, man turės užskaityti visus 25 metus. Po ko bolševikai, jeigu laikysis savų įstatymų, turės išleisti į penkerius metų tremtį be teisės gyventi Lietuvoje. Jau tiek ištverus, man atsirado vilties, kad dar galėsiu išvysti okupuotą Tėvynę.

Čia vėl manęs likimas pagailėjo. J. Baliutavičius, būdamas brigadininku, ištraukė mane iš urano skirstymo darbų. Tapau jo pagalbininku („zambrigadira“). Kaip koks šunelis sekiojau paskui jį po kasyklą ir perdavinėjau įvairius jo įsakymus darbininkams.

Bus daugiau.

J. Baliutavičius ir L. Čerškus (d.).

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.,
išskyrus savaitgalius, klausykite
seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

LAISVĖ VISADA REIŠKIA TIEK ATSAKOMYBĖS PRISIĖMIMĄ, TIEK RIZIKĄ

Atkelta iš 3 psl. bendrauja su studentais kaip su kolegomis, labai daug dėmesio skiria kūrybiškumo ugdymui. Universitetai negali būti gamyklomis, kuriose antspauduojami specialistai. Tai juos griauja iš vidaus.

Kai šiandien kalbuosi su abiturientais, absoliučiai jų daugumai naujoji sistema atrodo logiška ir teikianti daug galimybių. Nes jie jau kitaip mąsto, nemano, kad viskuo turi pasirūpinti valstybė, suvokia, kad daug kas priklauso nuo jų apsisprendimo. Daug sunkiau prie naujos sistemos prisitaikyti aukštųjų mokyklų administracijoms, tiems dėstytojams, kurie buvo pripratę prie kitokios tvarkos.

Štai nuogąstaujama, kad po pertvarkos daugiau pabrėžiamos mokslininkų pastangos, o ne mokslinių įstaigų veikla. Seniau, kai valstybės

finansai buvo teikiami ne tiesiogiai mokslininkams, bet mokslinėms įstaigoms, tai vyravo bendras nusi-teikimas į vidurkį, daug kas priklausydavo nuo simpatijų, susigrupavimo pačioje įstaigoje. Naujoji sistema skatina mokslines įstaigas varžytis dėl geriausių mokslininkų, kurie gauna stipendijas, sėkmingai dalyvauja projektuose. Tai užkerta kelią susidėvėjimo pavojui ir skatina naujoves, kūrybines pastangas. Daug didesnės galimybės atsiveria jaunajai kartai, kuri ateina su savo sumanymais, kuriai anksčiau buvo labai sunku prasi-veržti pro administracinę užtvarą. Galbūt seniau buvo mažiau rizikos, visiems užtikrintas tam tikra maža dalis, tačiau tokia sistema neskatina stengtis, veda į sąstingį.

Bernardinai.lt

Sofija Jelionienė, gyvenanti **Darien, IL**, pratęsė „Draugo“ dvi prenumeratas ir paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Vytautas J. Žemaitis gyvenantis **North Riverside, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Labai ačiū už paramą.

Aras Lintakas, gyvenantis **Brookfield, IL**, pratęsė kasmetinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Apsilankykite www.draugas.org

Dvigubas jubiliejus Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje

Iškilmingas šv. Mišias koncelebravo klebonas Antanas Markus, kun. dr. Kęstutis Trimakas ir kun. Gediminas Jankūnas.

Muzikinę programą atliko Simonetta Pacek šeimos nariai.

Gausus būrys parapijiečių ir svečių atvyko pasveikinti kleboną kun. A. Markų jo jubiliejų progą.

ANTANAS PAUŽUOLIS

Džiaugiamės, kad Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuvių parapijoje linksmumas ir Dievo meilė eina kartu.

Sakoma, kad laikas gydo žaizdas. Mūsų parapijos klebonas kun. Antanas Markus, kuris gal ir ne visai puikiai kalba lietuviškai, tačiau stengiasi parapijoje vadovautis Lietuvoje esančiomis tradicijomis. Prieš porą savaičių tridienio pamaldomis minėjome Palaimintąjį Jurgį Matulaitį, kiekvieno mėnesio antrą penktadienį atnašaujamos šv. Mišios Šiluvos Marijos garbei, prisimenant jos Apsireiškimą prieš 400 metų Šiluvoje.

Kun. A. Markus š. m. vasario 6 d. atšventė savo 60 metų gimtadienį ir 30 metų kunigystės sukaktį. Šių garbingų datų proga minėtą dieną buvo atnašaujamos iškilmingos šv. Mišios, kuriose dalyvavo gausus būrys parapijiečių ir kunigo gerbėjų. Šv. Mišias koncelebravo net trys kunigai – pats klebonas A. Markus, kun. dr. Kęstutis Trimakas, nuolatinis šios parapijos pagalbininkas, ir kun. Gediminas Jankūnas, atvykęs iš Lietuvos daktarato studijoms Mundelein kunigų seminarijoje. Bažnyčioje matėsi ir daugiau kunigų, besimeldžiančių kartu su parapijiečiais.

Šv. Mišių skaitiniai buvo skaitomi lietuviškai ir angliškai, kadangi pamaldose dalyvavo gausus būrys angliškai kalbančių parapijiečių.

Kunigas Kęstutis Trimakas pamokslo metu priminė kun. A. Markaus šešiasdešimtmečio gimtadienį ir papasakojo apie jo norą tapti kunigu ir pasiaukojimą tarnauti Dievui ir žmonijai. Kalbėtojas pabrėžė, kad kunigo darbas nėra lengvas, surištas su daugybe žmogiškų pavojų. Asmuo, tapęs kunigu atsižada savęs ir kartais lieka daugelio nesuprastas, jo darbai kartais neįvertinami. Ištarnauti kunigų 30 metų – didelis išbandymas.

Dvigubo jubiliejaus proga buvo išleistas lankstinukas, kuriame buvo kalbama apie kunigus. Štai keletą minčių iš jo: „Negalime lyginti kunigo pašaukimui, nes jo patarnavimas mums yra lyg Dievo valios išreiškimas. Kunigas yra su mumis, kada mes džiaugiamės, kada mes verkiame.”

Po pamaldų klebonas pakvietė visus į parapijos salę pabendravimui. Gausiai susirinkusieji sveikino jubiliatą. Taip pat buvo perskaityti ir įteikti A. Markui atsiųsti sveikinimai. Meninę programą atliko Antano ir Alvinos Giedraičių dukters Simonetta Pacek šeimos nariai. S. Pacek ir jos vyras yra įsteigę nedidelį bažnytinį chorą ir kas sekmadienį gieda per 9 val. r. šv. Mišias. Šeštadienio pamaldų metu giedojo parapijos choras, o klebono mėgstamą giesmę „Ave Maria“, giedojo jaunoji Pacek šeimos duktė, šiuo metu studijuojanti muzikos universitete.

Pabendravimo metu kunigas G. Jankūnas pasiūlė rinkti parašus, kad kun. A. Markus būtų paliktas parapijoje antrajai šešerių metų kadencijai. Tą patį prašymą pakartojo ir sekmadienio 10:30 val. r. šv. Mišių metu. Norintieji pasirašyti vyskupui rengiamą peticiją, tai galės atlikti sekmadieninių pamaldų metu.

Savo iškeltą norą rinkti parašus, kad klebonas liktų antrai kadencijai, kun. G. Jankūnas paaiškino tuo, kad atvykęs iš Lietuvos kunigas pagal Čikagos vyskupijos įstatymus negali eiti klebono pareigas. Nesant lietuvių kunigo, vyskupija parapijai gali paskirti kitatautį kleboną.

Kun. Gediminas Jankūnas paragino parapijiečius rinkti parašus, kad klebonas A. Markus liktų parapijoje antrajai kadencijai.

„Ilgiausių metų, ilgiausių“, – linkėjo klebonui susirinkusieji.

Joe Kulys nuotraukos

Dr. Vaclovas (Vacys) Šaulys

(1920.01.16.–2010.02.2)

Dr. Šaulys mirė ramiai, apsuptas artimųjų, sulaukęs 90 metų amžiaus. Liūdinčius paliko žmoną dr. Augustą Zauniūtę, dukterį Augustą Šaulytę ir jos vyrą Mark Nickerson, sūnų Dovą Šaulį ir jo žmoną Jolantą ir sūnų Morkų. Taip pat liūdi brolis Antanas Šaulys ir jo šeima Čikagoje, sesuo Voliesė Sabaliauskienė ir gausi šeima Lietuvoje. Liūdi sesers Juzefos Stirbienės (mirusios Čikagoje prieš dvejus metus) šeima ir dėdės, krikšto sūnus Vacys Šaulys, žmona Viktorija ir jų šeima, kuri dr. Šauliumi ypatingai rūpinosi paskutiniais metais Čikagoje ir Lemonte.

Dr. Vaclovas Šaulys

Šv. Mišias už velionio sielą vasario 4 d. atnašavo Fr. Francis Goode, OP, St. Dominic’s parapijos bažnyčioje, San Francisco, CA. Palaikai bus sudeginti ir atvežti į Čikagą, į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Dr. Šauliui rimčiau susirgus 2009 metais gegužės mėn., jis su žmona iš Čikagos persikėlė gyventi į Berkeley, California, arčiau dukters Augustos.

Mūsų tėvelį atsimename dėl jo meilės šeimai (čia ir Lietuvoje), aistros lietuvių katalikų reikalams (ypatingai ateitininkijai, korp. „Gajai“), jo pasišventimo lietuviškai visuomenei veiklai, mokslo skatinimo savo gimtinėje (Švėkšnos „Saulės“ vidurinėje mokykloje). Jis mėgo dirbti anesteziologu ir užkrėsdavo kitus savo geru požiūriu į darbą. Visą gyvenimą liko „gydytoju“. Jis buvo švelnus ir kuklaus būdo, principingas, bet mokėjo pasijuokti (dažniausiai iš savęs), labai domėjosi kitais žmonėmis ir jų idėjomis, mėgo pasikalbėti.

Dr. Vaclovas gimė Stemplėse, Švėkšnos valsč., Tauragės apskr. 1939 m. baigė Švėkšnos Saulės gimnaziją ir tų metų rudenį pradėjo studijas Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Studijas baigė ir išlaikė diplomui egzaminus Tauragės apkr. ligoninėje. Bet metų pabaigoje, sugrįžtant sovietams, pasitraukė į Vokietiją. Dirbo Tuebingeno universiteto klinikose, kur įgijo medicinos daktaro laipsnį. Vėliau dirbo UNRRA karo pabėgėlių stovyklose Ulm am Donau iki emigracijos į JAV 1949 m. Apsigyveno Čikagoje, internatūrą atliko Garfield Park ligoninėje. Išlaikęs praktikos teisių egzaminus, 1951 m. pradėjo anesteziologijos rezidentūrą University of Illinois ligoninėse Čikagoje. Po specialybės atestato įgijimo dirbo St. Francis ligoninėje Blue Island, IL iki 1989 metų.

Dr. Šaulys buvo ateitininkas nuo 5-tos gimnazijos klasės ir gajininkas nuo 1939 m. Kai „Gaja“ atsikūrė išeivijoje, jis ėjo įvairias pareigas: pirmininkas (1966–1969 m.), suredagavo „Korporacijos ‘Gaja’ istoriją“. Keletą metų vadovavo Ateitininkų šalpos fondui, vėliau dirbo kaip valdybos narys. Dalyvavo Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos veikloje, nuo 1981 iki 2003 m. pasišventusiai redagavo savo mylimą ALGS žurnalą „Medicine“.

Šeima

Margumynai

Nustatyta, kodėl žmonės bijo prarasti pinigus

Televiziniuose žaidimuose dalyvaujantys ir didelėmis pinigų sumomis rizikuojantys žmonės gali turėti smegenų defektą, teigia mokslininkai. Jie mano nustatę smegenų sritį, lemiančią, jog daugelis žmonių bijo nutruktgalviškai elgtis su pinigais, rašo „Telegraph.co.uk“.

Kai ši smegenų sritis veikia netinkamai, žmogus labiau linkęs elgtis beatodairiškai – tiek kasdieniniame gyvenime, tiek įvairiuose žaidimuose. Mat atsaką į lošimą valdo smegenų baimės centras.

Tyrimas, kurį JAV vykdė britų mokslininkai, pateikia tam tikrų įžvalgų, kodėl kai kurie žmonės labiau nei kiti linkę rizikuoti. Smegenų sritis, vadinama migdoliniu kūnu, sudaryta iš dviejų į migdolus panašių audinio dalių, esančių giliai smegenyse. Anksčiau ši smegenų dalis sieta su baimės jausmu ir gebėjimu jaudintis. Naujas tyrimas parodė, kad migdolinis kūnas susijęs su įgimta baime prarasti pinigus. Tai nustatyta tyrus dvi retus šios smegenų srities sužeidimus patyrusias pacientes. Šios dalyvaudamos įvairiuose lošimuose

visiškai nesibaimino, kad rizikuodamos gali prarasti daug pinigų.

Mokslininkai sumanė žaidimą, kuris turėjo padėti nustatyti, ar galimybė prarasti pinigus kaip nors įtakoja tyrimo dalyvių norą lošti. Bandyto pradžioje kiekvienam savanoriui duota 50 dolerių, kuriuos galėjo pralošti mėtydami monetą. Jie turėjo 50/50 galimybę laimėti arba pralaimėti, tačiau kiekvieną kartą, išmetus monetą, laimima ar pralaimima suma buvo keičiama.

Kaip ir tikėtasi, sveiki bandymo dalyviai atsisakydavo lošti, kai skirtumas tarp galimo laimėjimo ir pralaimėjimo buvo mažas. Jie dažniau ryždavosi lošti, jei bandydami laimėti 50 dolerių rizikuodavo prarasti 10 dolerių, nei kai siekiant laimėti 20 dolerių, rizikuodavo netekti 15 dolerių. Tačiau dvi smegenų sužeidimus patyrusios moterys elgėsi kitaip ir nesvėrė galimų laimėjimų ir nuostolių. Net kai suma, kurią rizikuodavo prarasti, gerokai viršydavo galimą laimėjimą, moterys neatsisakydavo lošti.

Lrt.lt

Lietuvių Fronto Bičiulių sąjūdžio Kontrolės komisijos pirmininkui

A † A
dr. VACLOVUI ŠAULIUI

iškeliavus į amžinybę, nuoširdžią užuojautą reiškiamo visiems jo artimiesiems ir kartu liūdime.

Lietuvių Fronto Bičiulių taryba

A † A
Dr. VACLOVUI ŠAULIUI

mirus, giliai užjaučiame žmoną dr. AUGUSTĄ, dukterį dr. AUGUSTĄ su vyru MARK NICKERSON, sūnų diplomatą DOVĄ su žmona JOLANTA, sūnų MORKŲ ir kitus artimuosius.

*Aldona Naudžiuvienė ir
dukros Ingrida ir Renata su šeimomis*

Buvusiam JAV LB Palm Beach apylinkės Floridoje pirmininkui, ilgamečiui Floridos Paatlančio biuletenio redaktoriui, „Dainos“ choro valdybos pirmininkui

A † A
VINCUI ŠALČIŪNUI

po sunkios ligos išėjus Amžinybėn, vaikams RAMUTEI, NIJOLEI, ALDONAI, ALGIUI, jų šeimoms, giminėms bei artimiesiems, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

*Renata Armalaitė
Česlava ir Tadas Aleksoniai
Dalia Augūnienė
Ona Barauskienė
Rožė ir Vladas Bariai
Liucija Beržinskienė
Birutė Čiurienė
Elena Damijonaitienė
Silvija ir Vytautas Daugirdai
Eglė ir Vytas Dudėnai
Vandelinas Domanskis
Wilhelmina Gedgaudienė
Regina ir Antanas Greičiai
Elena Karosienė
Giedrė Kulpienė
Elena ir Pranas Krilavičiai
Regina Lagūnienė
Aldona ir Antanas Lipskiai
Povilas Manomaitis
Vanda Majauskienė
Danguolė Majauskas
Vida Matulienė
Roma ir Jonas Mildažiai
Ona Rušenienė
Meilutė ir Petras Ruliai
Bronė ir Vytas Pauliai
Kotrina ir Marius Sodoniai
Alicija Solienė
Grażina ir Jonas Stankūnai
Janina Šalnienė
Ona Vaitkienė
Andrea ir Rimgailė Zotovas
Vida Tomkevičienė*

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Mieliems skaitytojams prane-**šame, kad vasario 15 d. (Prezidentų diena), pirmadienį, „Draugo“ redakcija nedirbs, nes tą dieną paštas nepriima siuntų. Nebus išleistas antradienio, vasario 16 d., dienraščio numeris.

♦**Vasario 13 d., šeštadienį, Balze-**ko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje vyks tradicinis Čikagos Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos ruošiamas „Šiupinys“. Meninę programą atliks solistė Nida Grigalavičiūtė, akompanuos pianistas Manigirdas Motekaitis. Po vakarienės visus šokti kvies Algimanto Barnišio orkestras. Pradžią 6 val. v. Vietas užsisakyti galite tel.: 630-969-1316 (Ramūnas Buntinas).

♦**Jaunimo centro valdyba prane-**ša, kad Jaunimo centro (JC) Vasario 16-osios minėjimas, vasario 16 d., antradienį, centro kavinėje neįvyks. Maloniai kviečiame visus atvykti į Amerikos Lietuvių Tarybos Vasario 16-os minėjimą, ruošiamą vasario 14 d., sekmadienį, 2 val. p. p. JC didžiojoje salėje.

♦**Pasaulio lietuvių centro Mote-**rų renginių komitetas ruošia „Užgavėnių blynus“, antradienį, vasario 16 d., nuo 5 val. p. p. iki 8 val. v. Visi maloniai kviečiami pabendrauti.

♦**Dvasinis susikaupimas vyks** vasario 27 d., šeštadienį, 9 val. r. Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr., Lemont, IL. Vedėjas – kun. Gintaras Jonikas. Rengia Akademinis skautų sąjūdis ir Ateitininkų namų valdyba. Registruotis prašome pas Vidą Maleiškieneį tel.: 630-257-8087 arba el. paštu: vidajonas@sbeglobal.net

♦**Monsinjoras Alfonsas Svarins-**kas, politinis kalinys, Sibiro tremtinys, dabartinis Lietuvos partizanų kapelionas lankysis Čikagoje. Susitikimas su gerbiamu svečiu vyks š. m. vasario 28 d. 2 val. p. p. Jaunimo centre. Kviečia „Draugas“.

Monsinjoras A. Svarinskas
Jono Kuprio nuotr.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

♦**Moterų klubas „Alatėja“ vasa-**rio 28 d., sekmadienį, 1 val. p. p. kviečia Jus, mielos draugės ir bičiulės, į popietę Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Mūsų viešnia – psichologė iš Lietuvos Stasė Stašienė.

♦**Pasaulio lietuvių centras kvie-**čia į koncertą „Šviesyn ir šviesyn“, skirtą paremti Jaunimo rūmų scenos apšvietimo projektą. Koncertas vyks sekmadienį, vasario 28 d., 1 val. p. p. Programą atliks: vaikų choras „Vyturys“, Čikagos jaunimo choras, ansamblis „Dainava“, tautinių šokių grupės „Grandis“, Lietuvos Vyčiai ir „Spindulys“, dainų ir šokio teatras „Pasaka“ ir vaikų estrados studija „Tu ir Aš“. Įėjimas – 10 dol. Daugiau informacijos tel.: 630-257-8787 (PLC administracija).

♦**JAV lietuvių jaunimo sąjungos** (LJS) suvažiavimas įvyks kovo 12–14 dienomis Čikagoje. „Lithuanian Youth Association“ vardu užsakytas viešbutis „Willowbrook Holiday Inn“. Kainos – 89–99 dol. Kambarius galite užsisakyti paskambinę tel.: 630-335-6400 arba tel.: 800-972-2494. Suvažiavimo registracijos mokestis 30 dol. Apie dalyvavimą prašome pranešti el. pašto adresu: javljsvaldyba@gmail.com

♦**Ateitininkų Šalpos fondo me-**tinis suvažiavimas ir vakarienė įvyks kovo 13 d. Ateitininkų namuose. Suvažiavimo pradžia 4 val. p. p. Vakarienė 6 val. v. Vietas vakarienei prašome užsisakyti tel.: 708-246-0049.

♦**Lietuvių Fondas ir Pasaulio lie-**tuvių centras kviečia visus golfo mėgėjus dalyvauti ypatingai įdomiame „Liberty Mutual Invitational“ golfo turnyre, kuris vyks š. m. birželio 19 d. Old Oak Country Club. „Liberty Mutual Invitational“, didelė draudimo kompanija, sutiko paremti šį sporto renginį. Ruošos darbai, vykdomi bendromis jėgomis, jau įsibėgėjo. Daugiau informacijos paskelbsime ateityje.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Vasario 16-osios šventės minė-**jimas Lietuvių namuose (Lithuanian Music Hall, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA 19134) vyks vasario 14 d., sekmadienį. Meninę programą atliks žinomi Lietuvos atlikėjai Martynas Švėgžda von Bekker, Eglė Špokaitė, Martynas Rimeikis ir Gintė Bistras.

♦**Vasario 20 d., šeštadienį, 7 val.** v. Apreiškimo bažnyčios salėje (70 Havemeyer St, Brooklyn, NY 11211) vyks lietuviškų dokumentinių filmų vakaras. Bus rodomi J. Lapinskaitės, I. Kurklietytės ir A. Marcinkevičiūtės filmai.

♦**Kviečiame į Ukrainiečių muzie-**jų, 222 E. 6th St., New York, NY, kur vasario 27 d. 7 val. v. bus rodomas vieno didžiausių pasaulyje amerikiečių avangardinio filmo archyvų (Anthology Film Archives) įkūrėjo, menininko Jono Meko filmas „Reminiscences of a Journey to Lithuania“.

SU ŠIMTINE Į ANTRĄ „DRAUGO“ ŠIMTMETĮ!

Aukokime Draugo fondui įvairiomis – gimtadienių, vardadienių, jubiliejų, švenčių ir kt. – progomis. Įamžinkime savo artimuosius **DRAUGO FONDĖ.**

„Draugas“ išaugino mūsų organizacijas, mokyklas, fondus. „Draugas“ informuoja apie mūsų Lietuvių Bendruomenės veiklą. Įrašykime Draugo fondą savo testamentuose.

DF aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Ieško giminių

Laikas ir gyvenimo peripetijos išsklaidė mūsų giminę po platųjį pasaulį. Likę gyventi Lietuvoje, prarado JAV gyvenančių brolių ir seserų adresus. Prieš Antrąją pasaulinę karą į JAV išvyko mano senelio Urbonavičiaus Stasio, Juozo sūnaus, brolis Jonas. Septintame dešimtmetyje (apie 1961) jis pasimirė. Žinau, kad Jonas Urbonavičius turėjo vaikų. Bet mano teta, dažnai keisdama gyvenimo vietą, pametė amžiną atilsį Jono adresą.

Dabar, kai yra galimybė susisiekti ir bendrauti su pusbroliais bei jų vaikais, norisi vėl tuos ryšius atnaujinti. Tad prašau Jūsų padėti surasti mano gimines. Rašyti man galite el. pašto adresu: **u_antanas@info.lt**

Patikslinimas: Lietuvoje yra Jurbarko raj., Seredžiaus sen., Burbiškių kaimas. Prieš karą tai galėjo būti ir Vilkijos arba net Kauno rajonas (valsčius).

Antanas Urbonavičius

Keramikė Sonata Kazimieraitienė ruošiasi parodai.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Vasario 12 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje

Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636)

vyks keramikės **Sonos Kazimieraitienės** ir

tekstilininkės **Raimondos Daras**

jungtinės parodos „Prieglobstis“ atidarymas

Dalyvaus autorės.

Galėsite ne tik apžiūrėti parodą, bet ir įsigyti malonių rankų darbo smulkmenų Valentino dienai.

Cook County izdininkės M. Pappas įstaigoje kasmet suruošiama pasaulio tautų kalėdinių eglučių paroda, kurioje jau ne vienerius metus yra rodoma ir lietuviškais šiaudinukais puošta eglutė. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus atstovė Mary Krauchunas (kairėje) ir izdininkė Maria Pappas prie lietuviškos kalėdinės eglutės.

Karilės Vaitkutės nuotr.